

VI. Lišauskas
31 Norwood ave
Brooklyn 8, N.Y.

LITHUANIAN NEWS

Lietuvių laikraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8544

Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois.

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Newspaper
Published by Lithuanian
Regeneration Association

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8544

Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois.

XI metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, balandžio (April) 18 d. 1957 m.

Kaina 10 c.

Nr. 8 (318)

Liūnkin Nuotaikingų Lietuviškų Velykų

Sugrižtančių paukščių Keliu

Džiaugsmingai skambėdamas
aleliuja, krikščioniškajam pasau-
liui skelbia, kad Kristus — Dievas
ir Žmogus, gimė ne mirčiai, o pil-
nutiniam gyvenimui, amžinu ratu
besisukantiems neaprepiamų dva-
sinių ir medžiaginių labirintų dva-
bėje erdvėje. Ir kaip nesidžiaugti,
jei tai yra skirta Žmogui, tobiau-
liausiai gamtinio pasaulio būtybei,
kuriam likimas nėra lėmęs, artė-
jant žiemos speigams su vandens
paukščiais skristi į šiltuosius kra-
stus, o pavasarį vėl grįžti ir svei-
kinti bundančią gamtą.

Žmogaus sugebėjimas nugalėti
gamtą ir jo krauju bei prakaitu
padarytas įrašas į sėslumai ir nu-
savybę prabėgusių amžių virtinė-
je, perleidžiamąja teise, nenutrū-
kstantai eina iš kartos į kartą ir ta
teise yra reali, ne tik gyvenan-
čioms, bet ir ateinančioms kar-
tom. Ji bus reali tol, kol teise ir
teisingumas egzistuos.

Mūsų kartai teko neįprasta da-
lis, sukurtas žmogaus žvėries; teo-
rijoje socialisto, o praktiniame gy-
venime — egoisto. Jis privertė
mus, lygiai kaip ir artėjęs žiemos
šaltis vandens paukščius, apieisti
savas gūžtas, numylėtus kampe-
lius ir lekti su išskendanciais
ieškoti prieglaudos kitur. Jis pa-
neigė mūsų ir žmogaus teises, ku-
rios nuo amžių priklausio ir nelei-
džia mums net su grįžtančiais
paukščiais grįžti į savas pastoges.
Žmogus — žvėris, gamtos viešpatį
žmogų pastatė blogesnėje padėty-
je už baiktų gamtos tvarinėlių —
vandens paukščių.

Plienine uždanga apraizgęs mū-
sų gimtąsias gūžtas, neleidžia
mums pasidžiaugti nei nei Balti-
jos gintariniais pakraščiais, nei
ant Nemuno ar Neris krantų pra-
žydusiomis žibuoklėmis. Internaci-
onalinėmis idėjomis prisidengęs,
niekina mūsų gūžtas, niekina idė-
jomis persunktą idėjinį žmogų,
skelbdamas, kad idėja neegzistuo-
janti, kad teisės ir teisingumo nėra,
kad nėra prasmės ne tik kur-
ti, ar eiti į politiką, kuri esanti
šlykšti ir neprasminga, bet ir skai-
tyti spaudą, kuri yra pasinešusi
ginti žmogaus prigimtąsias teises.
Dar daugiau. Ne vieną likimo bro-
lį pastatęs prieš klaustukų mišką
ar teks su pavasarį grįžtančiais

VELYKŲ ŠVENTĖSE
SVEIKINU VISUS LIETUVIUS
Konsulas Dr. P. DAUŽVARDIS

paukščiais sugrižti į gimtąsias vie-
tas, stato prieš mus su tais klaus-
tukais išmargintą sieną, ar yra
prasmė kovoti ir siekti realių žmo-
gaus teisių.

Iš tautinio taško išeidami, turi-
me konstatuoti faktą, kad yra blo-
gala, jog laiks nuo laiko amerikone-
jame, australėjame, brazilėjame ar
vokietėjame. Taip pat reikia lai-
kyti blogų ženklų, kad pasukę per
dėtos tolerancijos keliu, atsiduriame
internacionalizmo bučiuje. Bet
jei visa šita įvyksta natūralaus
vystymosi pasėkoje ir nepriešta-
rauja žmogaus apsisprendimo ir
žmoniškumo dėsniams, negalime
nieko kaltinti, o tik save. Bet yra
bloga, jei žmogus dirbtinomis
priemonėmis yra atitraukiamas
nuo natūralia teise ir teisingumu
paremtų pagrindų. Šituo atveju
yra genocidinis veiksmas, tuo
labiau, kad pereinamajame laiko-
tarpyje, labai lengvai atsiduriama
nekalčių avinėlių kailių prisidengu
sių vilkų — žmogaus žvėries na-
guose. Ir štai, šita aplinkybė mus
verčia nuolatos būdėti ir smerkti
bent kokį, net ir nekaltąsias at-
traukimą nuo paminėtų pagrindų.
Šita aplinkybė verčia mus nepa-
liaujamai vystyti atgimimo dva-
sioje ir saugoti teise, kurią istori-
nė lemtis įpareigojo perduoti iš
kartos kartai.

Dvasinio atgimimo pavyzdys,
kurį krikščioniškajam pasauliui
paliko Kristus ir natūralus, siste-
matinis pavasariškas atgimimas,
išlaisvinąs gamtą iš šaltų žiemos
ledų, tetampa mums, kovojantiems
už savo ir žmogaus teises, gražiau
sui pavyzdžiui.

Tarp Anglijos ir Japonijos vy-
stosi piktumai. Japonija protestuo-
ja, kam Anglija Pacifike pasiryžo
daryti atominių bombų sprogdini-
mus. Tie sprogdinimai įvyks net
už 4.000 mylių. Bet japonai sako,
kad ir tai per arti ir Japonijai pa-
vojingi. Japonams yra primena-
ma, kodėl jie neprotuoja prieš
Rusiją, kuri sprogdina savo ato-
mines bombas arčiau Japonijos.
Japonai sako, kad protestuoti
prieš Rusiją neverta dėl to, kad
Rusija vistiek tų protestų nepai-
sytų.

— Dr. Chertak, medicinos pro-
fesorius Illinois universitete, sa-
ko, kad vien vaistais žmogaus pa-
linkimą gerti nėra galima išgydy-
ti. Žmogus čia turi ir savo valią
panaudoti, kad nugalėtų blogą
papatį.

— Šveicarijos vyriausybė pas-
kyrė komisiją, kurios dalykas bus
žiūrėti, kad jos atominės paslap-
tys nepatektų svetimų valstybių
žiniai.

— Vakarų Vokietijos vyriausy-
bė skelbia, kad 50 % jos gyven-
tojų turi darbus. Skelbia, kad iš
visų Europos laisvųjų valstybių
Vokietija turi didžiausią nuosimtį
dirbančių.

POLITIKOS LAUKUOSE

Rašo: S. Varnys

NERAMUMAI JORDANIJOS

Jordanijos karaliaus Hussein
politiniai priešiniai ir prosovie-
tiškos politikos šalininkai bandė
nuversti nuo sosto karalių ir val-
džią perimti ir savo rankas. Bet
karaliui pavyko riaušinkus nu-
galėti jam ištikimų kariškių pa-
galba, kurie net pašalino savo šta-
bo viršininką gen. Ali Abu Nu-
war, išstremdami jį iš Jordanijos
į Siriją.

Įvykiai Jordanijoje politiniuose
sluoguosiuose Vašingtone kelia di-
delio susirūpinimo, nes karaliui
Husseinui praradus savo valdžią,
Vakarų demokratiniai kraštai ara-
bų pasaulyje netektų dar vieno
draugo ir Vakarų politikos šali-
ninko. Ypač tuomet susitprėtų E-
gipto diktatoriaus Nesserio presti-
žas.

Egiptas ir Sirija vargu ar rizi-
kuos šiuo kartu daugiau maišytis
Jordanijos neramumams, nes pasta-
rieji mano, kad jie gali sukelti
"veikimo" apetitus ir Izraeliui, ku-
ris, kaip reikia manyti, neliktų
skolingas ir patiems revoliucijos
pagelbininkams — Egiptui ir Si-
rijai.

Paskutiniu metu iš Turkijos
sostinės Ankaros yra gauta aliar-
muojančių žinių, kad Sovietai E-
giptan ir Sirijon siūnia moderniš-
kiausius ginklus ir kitokią karinę
medžiagą.

NOVEGAI NEPAISO SORIETŲ GRĄŠINIMŲ

Prieš kurį laiką Sovietų vyriausy-
bė padarė kai kurių priekaištų
norvegams, kad šie vedą Sovietams
nedraugišką politiką, leisdami
vakariečiams savo teritorijoje
turėti karines bazes ir priklausą
Nato organizacijai.

Paskutiniu metu Norvegi-
jos ministeris pirmininkas Ger-
harsenas atsakė į Sovietų nepasi-
tenkinimus ir pabrėžė, kad Norve-
gija yra tokią apsigynimo ir gin-
klavimosi politiką, kokia yra rei-
kalinga krašto interesams. Tie in-
teresai reikalauja ir artimo bend-
radarbiavimo su Nato sąjungininkais.

ŠVEDAI SUĖMĖ DU ŠNIPUS

Paskutinėmis dienomis Švedij-
jos saugumo organai vėl suėmė du
asmenis, kurie šnipinėjo Sovietų
Rusijos naudai, teikdami žinias
apie atominės energijos tyrinėjimą
ir povandeninių laivų statybą
Švedijoje. Pirmasis šnipas dr. Robert
Damsted, buvo atominės ener-
gijos komisijos sekretoriaus pava-
duotojas, gi antras — Jakobson
— povandeninių laivų statybos
konstruktorius.

Taigi, su šnipų antplūdžiu turi
vargo ne vien Jungtinės Amerikos
Valstybės, bet ir mažieji kraštai,
kurių karinė technika, atrodo, lyg
ir neturėtų didelės svarbos grum-
tynėse, kurios vyksta tarp didžiū-
jų kraštų.

NIKINGI SUSITARIMAI

Iš Bukarešto pranešama, kad

DIENOS REIKALAI

ŠIRDY NERAMU...

J. Žvainys

Kaip paaiški iš plaukiančių ži-
nių, tai Krikščionių Demokratų
Sąjungos Centro Valdyba, bijodama,
kad jai netektų vienai nešti
visą atsakomybę už Vliko sugri-
ovimą, š. m. sausio mėn. 22 dieną
yra nutarusi visomis išgalėmis
Vliką ir savo vardą gelbėti. Po il-
gesnių diskusijų esą buvo prieta
išvados, kad išgelbėjimas galimas
tuo atveju, jei išstumtos ir nau-
jai susikūrusios grupės bus ap-
jungtos Vliko veikloje.

Šitam atsiekti išsiuntinėjo sky-
riams ir net pavieniams veikė-
jams nurodymus, dėti visas pas-
tanges, panaudojant ir asmeni-
nius kontaktus, visas sroves kvie-
sti Vliko talkon. Pirmoje eilėje
numatyta kalbinti Lietuvos Fron-
to Bičiulius, prisimant dalį kaltės
už jų išstūmimą iš Vliko ir skie-
pyti mintį, kad tarp Krikščionių
Demokratų ir Fronto bičiulių vy-
rauja tie patys siekliai ir siekiama
tuo paties tikslo. Su tautinėmis
grupėmis nutarta laikytis švel-
niau, nei lig šiol buvo laikomasi.

Frontininkai grįžimo Vlikan ga-
limumus svarsto, bet būk nematą
ženklų, kad Vlikas bandytų padė-
rytąs klaidas atitaisyti. Fronti-
ninkų pastatytoji sąlyga panaikin-
ti 1952 m. Vliko priimtą rezoliu-
ciją, kuria yra įžeidžiančiai palie-
čiamas vienas fronto bičiulis, "vy-
riausybinis" Vliko stato į nemalonią
padėtį. Ji verčia vlikininkus
ieškoti kompromisų. Kaip kom-
promisinę išeitį, pasiūlė žiesto fron-
tininko ginčą su dr. P. Karveliu,
kurio pasėkoje gimė minėta Vli-
ko rezoliucija, kaip ginčą dviejų
ateitininkų sendraugiu, perduoti
svarstyti sendraugiu ateitininkų
Garbės Teismui, pasižadėdami tos
rezoliucijos niekad nepanaudoti.
Bet gi Frontininkai bijodami, kad
ta rezoliucija jų nepančiuotų, kad
ji kada nors ateityje nebūtų iš-
traukta iš Vliko archyvinų stal-
čių prieš juos, reikalauja jos pa-
naikinimo. Šitokioje padėtyje rei-
kalams atsistojus, Vlikininkai esą
pradėję leisti gaudus, būk Vliko
rezoliucija paliestas frontininkas
matyti esąs kaltas, jei dėl primestų
jam ta rezoliucija kaltinimų lig šiol
nepasieškinio.

Buvusiam Vliko pirm. J. Matu-
lionui nusiėmus, Vliko delegaci-
ja, susidedanti iš K. Skirpos, J.
Kaminsko ir Pr. Vainausko, vaiz-
duoja vyriausį Vliko gaspadorių.
Ji visa in corpore lanko pavienius
Nepriklausomybės Talkos atsto-
vus, jiems giedodama seną smulk-
menų giesmelę. Vliko delegacijai
pirmuoju smuiku groja K. Skirpa,
kuris būk esąs pasinešęs vadovau-
ti naujai sukomplektuotam Vli-
kui.

Iš ligšiolinių pasikalbėjimų gau-
nami bendresnis išpūdis, kad tiek
iš Vliko išstumtosios, tiek ir nau-
jai susikūrusios grupės, vargiai
Vlikan išjungs pavieniai. Mat,
niekas nenori būti pastumdėlių
vietoje. Grįžimas ir išjungimas
Vlikan, tėra galimas tik pagrindi-
nai pakeitus Vliko veiklos gaires
ir tik visoms grupėms in corpore
grįžus.

dys rodo, kad komunistų išdres-
ruoti policininkai ir kariai savo
ginklus atsuka ir prieš savo kra-
sto engejus — komunistus ir atė-
jūnus sovietus. Kažin, ar daug ra-
sis išdresruotųjų tarpe sūnų, ku-
rie norės šaudyti į savo tėvus, vai-
kus ir motinas.

1919-ųjų metų Velykos Vilniuje

Petras Janulaitis, Čikaga

Lietuviškoji periodika Velykų švenčių proga pagausėja filosofinių ir mistinių straipsniams. Joje užtikame daug gražių sentimentų, kuriuos sentimentiškesniais padaro šauktukai, daugtaškiai ir džiaugsmingas Aleliuja. Pajavairinimui nuotakų, Petras Janulaitis — "Laisvajai Lietuvai" atsiuntė atsiminimų žiupsnelį, kuriuos jam pačiam teko realiai išgyventi, matyti ar gyvenimo neatmiestus girdėti.

R e d.

Dar vokiečiams tebesant Vilniuje, man teko iš Smolensko atvykti į Vilnių ir perimti iš jų "Vilijos" lietuvių bendrovės dirbtuvės įrengimus, žaliavas — žodžiu visą nuosavybę. Vokiečiams iš Vilniaus pasitraukus, Vilnių užėmė raudonoji armija ir valdžios priekyje atsistojo Maskvos remiamas, Kapsukas. Kapsuko valdžia, kurioje buvo ir patrijų lietuvių, buvo labai silpna, o jo armija, pasibaigusiai apskurusi. Pats Kapsukas buvo prieinamas komisariorūkištas. Kapsukėnai dar nebuvo suskubę nacionalizuoti nuosavybes. Priešingai, per spaudą ir atsisaukimus ragino tvarkytis senais, privačios nuosavybės pagrindais. Todėl ir "Vilijos" bendrovei reikėjo visokeriopos paramos, leidimų, lengvatų, išimčių ir t. t. — Svarbiausia, tai apskaiti popieriais, kad ateltyje apsaugojus nuo bolševikų puolimų, kaltinimų, persekiojimų bei baudymų. Tokių gudrybių teko išmokyti Smolenske, kur teko beveik išstisus me tus jų sukurtame chaose gyventi ir dirbti nepakliuvus po jų giljotina.

Man, kaip žemės ūkio mašinų "fabrikantui", tekdavo susitikti su Žemės ūkio komisaru V. Bielskiu, kiek arčiau — su Susisiekimo komisaru S. Grincevičium, na, ir po porą kartų su pačiu Kapsuku. Reikia pripažinti, kad visi jie tuo laiku lietuviškumo liniją laikė patogia ir, kai kuriais atvejais, net griežta. Darbus atėčiai buvo galima be didesnių sunkumų organizuoti. Ypatinai patrijų linijai laikėsi Komisarų Tarybos reikalų vedėjas Vl. Požėla. Kiek kartų su Požėlos tvarkoma įstaiga teko turėti reikalų, jis visada raskavo reikalą priminti ar pabrėžti, kad padaryk taip ir taip ir rašyk lietuviškai. Pats Kapsukas vieną kartą pabarė, bet ne piktai ir be grąsų. Mat, prašiau leidimo kalbėtis tiesiogine telefono linija su Smolensku, kur "Vilijos" visa Vyriausioji Valdyba rezidavo. Tokių leidimų privatiems reikalams neduodavo, išskyrus Vyriausios Valdžios įstaigas. Kapsukas perskaitęs tekstą, kurį aš žadėjau kalbėti, užklauso, kodėl, girdi, tą tarybininką dr. J. Basanavičių savo tekste vadinu draugu? Ir nelaukęs atsakymo, pridėjo, kad tas duoda jam šviesos, kad mes visi vilijiečiai būsim. Paaškinau, kad "Vilija" yra pasitikėjimo bendrove su aprėžta atsakomybe ir jos pilnieji nariai, pagal bendrovės įstatus, yra vadinami "tovariščai", lietuviškai tariant, draugai. Pagaliau sutiko ir davė leidimą, bet visgi pridūrė, kad apie vilijiečius turis žinių, jog visi tautiška — tarybiškai nusistatę. Dėl šito leidimo paskambinti, vėliau Vilniuje visokie "geštmacheriai" ilgai kalbėjo, kad "Vilijos" direktorius turi pečius valdžioje.

Kaip viskam, taip ir Kapsuko valdžiai Vilniuje atėjo liūdnas galas. 1919 m. balandžio mėn. antroje pusėje, berods, 17—18 dienomis, Vilnių užpuolė lenkai, stumdami bolševikus nuo geležinkelio stoties per Žaliąjį tiltą Lukiškių kryptimi iš Vilniaus ir iš Rytų Lietuvos dalies. Šio išstūmimo metu, bolševikai buvo dalinai išstiprinę pagal Poguliankos gatvę, kaip tik kur mes gyvenome. Tai gi, buvome patekę pačioje fronto linijoje, kur teko nugirsti ruskelių pašnekėjus ir išgirsti aidinčius juokingus epizodus. Kartą teko nugirsti, kaip priėjusi prie ruso apysenė žydė, užklauso jį — "Tam eščio našy?" — ten dar mūšiška? Gi kareivis jai atkrito: "a čfort tebia znajet, kto "tebia budet našy" — O vėlniai žino, kas pas ta-

ve bus mūšiška. Buvo ir kiek kitokių juokų. Man įėjus į virtuvę prie krano rankų nusiplauti ir besilenkiant atsukti kranus, pro šalį prazvimbė rusiško šautuvo kulipka. Tai buvo momentas, nes jei bent sekundę, o gal jos dalį būčiau pavėlavęs pasilenkti, kulka būtų pataikiusi tiesiai į kakta. Žinoma, to būtų užtekę nukeliauti dausas. Švėsdamas 70-tas Velykas, galiu drąsiai sakyti, kad 1919 metų Velykos yra daugiausiai atmintinos.

Porai dienų praslinkus, lenkų gausios užplūdo Vilnių, o už savaitės po jų atsikraustymo, teroras, kurio "kaltininkais" buvo lietuviai ir bolševikai. Lenkiška kultūra greičiausiai pajuto lietuvių įmonės ir įstaigos. "Vilijos" bendrovės fabriką prie Kapsuko pavėjo paleisti darbai, gi įsibrovus lenkams, jų intendantūros gurguolės, vadovaujamos kaž kokio paručio Wieszehlenski, visas mašinas, žaliavas, net pusiau išdirbtus gaminius, nugabeno į geležinkelio stotį ir išsiuntė kaž kur į Lenkijos gilumą. Tas buvo padaryta be jokio įsakymo iš aukščiau paimti — paimti, o mums atiduoti. Pakėlus aliarumą, kad lenkai apiplėšė "Vilijos" fabriką, prasidėjo tardymai ir neva užuojautos, bet lenkai per savo saugumą už pavadinimą apipėsimu, nutarė mane suimti. Gerai, kad vienas lenkų saugumo agentas, berods pavardė Markevičius, dirbęs tame pačiame "Vilijos" fabrike, mane perspėjo ir patarė tučiuojau dėti į kojas, kad ne pasidarytų didesnė velniava. Dėka šito perspėjimo, suskubau žaliąją sieną pereiti ir laimingai pasiekti Kauną. Pakeliui teko ir daugiau tokių nelaimingų sutikti. Iš suiktųjų gerai prisimenu bėglius: Min. P. Žadeikį, kpt. Matulaitį, operos artistės Gražinos Matulaitytės brolių ir Digrį.

Kaune mane sutiko M. Šleževičiaus paskelbtos inteligentų mobilizacija, nes į šios mobilizacijos katilą patekau ir aš. Tų pačių Kapsuko komisarų: V. Požėlos, Bielskio ir Grincevičiaus, čia anksčiau atvykusių, pritariamas ir net pagėdaujamas, buvau paskirtas — tvarkyti Lietuvos siauruosius geležinkelius. Šiame poste išbuvau iki pasibaigė mobilizacijos galiojimas, t. y., iki 1922 m. pabaigos.

1957 m. kovo m. 30 dieną De Paul universitete — Allumni Holl vykusioje Chicago Catholic Science Teacher Association konkursinėje parodoje dalyvavo iš Čikagos katalikinių aukštesniųjų mokyklų apie 600 mokinių su gamtos, fizikos, chemijos ir biologijos darbais. Jų tarpe ir St. Mary of P. H. High School, Aberdeen ir 32nd Place, Chicago 8, Illinois buvo pasiūsta, iš aukščiau minėtų mokslo dalykų, penki geriausi mokiniai. Ir už Crystal Micropho-tagrapų buvo paskirta 1-st AWARD in Chemistry tos mokyklos pasakutinius metus lankančiam mokiniui Alfonsui R. Nevardauskui, jr., prieš septynių metų atvykusiam į Ameriką.

Alfonso Nevardauskas, sūnus Alfonso, gimęs 1939 m. sausio m. 8 dieną Juodkrantėje — Lietuvoje.

Skaitydami KARĮ būsite gerai informuoti apie pasaulinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos, retais paveikslais iliustruotų ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų.

Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Velykos ant Šušvės krantų

Vincas Ramutis

Daug metų ir tūkstančiai mylių mus skiria nuo mielos tėviškes. Tačiau, artėjant Velykoms, išdyla ir metalai ir mylios. Gražūs, saulėti velykiniai valzdai ryškiai spindi mūsų prisiminimų centre.

Štai Didysis Seštadienis. Sunkesnieji darbai baigti. Malkos sukaptos, skiedrynai ir visos sodybos pakraščiai išgrėbstyti, daržinės ir klojimai iššluoti, tvoros ir darželis sutvarkytas, geltonomis smiltimis išbarstytas. Grįžios ir seklyčios sienos išbaltintos, lovos lauke nuplautos ir išvėdintos, šiaudai ar čižiniai pakeisti švariais, pūspo po velykinių raštuotų užtiesalių. Baltiniai išskalbti ir kiekvienam šeimos nariui atskirai išdėlioti. Pirtys ant Šušvės krantų, lyg išrikuoti kariai, rūksta. Grįžios velkami didesni kubilai mažesniems vaikams maudyti. Velykinių valgių gaminimas baigiamas. Nuo pyragų ir mėsiškų kepinių atsirandančių gomuryje seilių nespėji ryti. Kutena nosį tik ką paruosti krieni ir išpuotojės miežių alutis.

Laisvesnieji šeimos nariai eina į bažnyčią parnešti švesto vandens ir ugnies. Vaikų džiaugsmui nėra galo, nes artinasi popietė, didžiųjų svajonių išpildymo valanda, prie kurios rengėsi išstisą gaveni. Paslaptys paaiški, kai motina kaitia vandens katilą kiaušiniams dažyti. Paslaptis ta, kad atsiranda daugiau kiaušinių, nei motinos buvo iš anksto apskaičiuota. Mat, vaikai, atsiprašinėdami motiną, renkasi aplink katilą nešini iš anksto išsirinktais kiaušiniams, dar gavėnios metu, tiesiai iš vištų lizdų, kuriuos atžymėję skirtingais ženklais, lajinės ar vaškines žvakės galeliu, taikstosi leisti į užkaištą vandens katilą, primerktą vantinių svogūnų lukštų ar jėvų lapų.

Lukštiniuose dažyti kiaušiniai išsina tamsiai raudonos spalvos, vantiuose — geltonos ir jėvos lapuose — žalsvi. Be to, čia pas vaikus pasirodo — "džiovieniai", "smaliniai" ir "cukriniai" kiaušiniai.

Pasirinktas naturalus kiaušinis plakamas rankose tol, kol jo trynys susimaišo su baltymu. Po to, jis dedamas smaigaliu žemyn ir paberto smėlio saują, kur nors šiltoje vietoje. Dažniais atsitikimais taip pastatytas kiaušinis išlaikomas per visą gavėnią ir bestovint jo baltymas, susimaišęs su tryniu, pridžiūsta prie smaigalio kevalo. Tuo būdu jis pasidaro daug atsparesnis, bet lengvesnis už naturalų kiaušinį. Dėl ilgo džiovimo ir gavo "džiovienio" vardą. "Smalinis" kiaušinis paruošiamas sekančiu būdu: — Naturalus kiaušinis išplakamas. Po to, bukajame kiaušinio gale pramušama skylutė, ir sumaišytas baltymas su tryniu išpilamas. Lukštą kiek padžiovinus, per tą skylutę į jo vidų pilama karšta smala. Jai sukietėjus, per tą pačią skylutę supilamas išplaktas kiaušinis iki viršaus. Skylutė užtaisoma lukštu ir nudažomas laku. Panašiai yra daromi ir "cukriniai", tik vietoje smalos, naudojamas ištirpintas cukrus. Išdėmetina, kad tokius kiaušinius darydavo ne tik vaikai, bet pusberniai ir net vyrai.

Pavasaryje, kai saulutė, besirisdama vakarų link, atsiduria per porą sieksnių virš giraitės, špokų būriai grįžta iš laukų į kaimo medžius, kur vieni švilpauja, o kiti veda kovą su nenuoramomis žvirbliais dėl medžiuose esamų inkilėlių. Grįžta ir gandrai, nešini žaibus ir savo lizdą, kuris, palyginus su inkilais, lyg koks milžinas tūno seno topolio viršūnėje. Keliai ir takai pradžiūvę. Laukuose klykia pempės, čyrena vyturėliai. Naminiai gyvuliai visi pašerti ir kratiniai rytojauos dienai pūrošti. Keliais ir palei Šušvę vedančiais takais pasipila moterų, jaunuolių ir vyrų vorelės į bažnyčią. Vieni eina mišparams, kiti visai nakčiai ir grįžta tik po Priskėlimo pamaldų. Motinos su mažesniais vaikais dažniausiai lieka namuose.

Parapijos centre judėjimas didelis. Vieni mauna tiesiai į bažnyčią, kiti pas gimines ar pažįstamus ieško nakvynės, o dar kai kas, neiškentęs, jau iš vakaro bando kiaušinius. Temstant bažnyčioje prasideda giesmės. Šoninia- me altoriuje Kristaus karstas. Altoriaus viršuje sukasi apšviestas didžiulis volas, išmargintas Kristaus kančios keliais. Bažnyčios viduryje, prieš didįjį altorių, ant patiesto gražaus kilimo, guli žmogaus didumo kryžius, saugomas baltomis kamžomis, su metalinėmis blizgančiomis lazdomis, keturių kareivių. Altorius išpuostas gyvomis gėlėmis, o bažnyčia nuo pat lubų nukarusiais vainikais. — Suuluose sėdi tik giedoriai, kurie pasikeisdami pamainomis gieda visą naktį. Nuo pat įeinamųjų durų iki kryžiaus, žmonės keliais slenka vorele, o prislinkę, bučiuoja Kristaus kojas ir atiduoda auką. Tokia procesija tęsiasi iki mišparų. Po jų, vieni, artimesnieji, keliauja į namus, kiti eina į nakvynių vietas, choristai — pas vargonininką repeticijai, o jaunimas pavogti saugojamą Kryžių, kiaušinius mušti. Didžioji dalis visgi bažnyčioje ir pasilieka ne tik pasimelsti, bet ir stebėti veikiančius "žydus". Nusigrimavusieji žydais, stengiasi iš saugojančių kareivių pavogti saugojamą Kryžių, kad būtų klebono apdovanotu. Kareiviai stengiasi būti budrus, nes klebonas apdovanoja ir už budrumą. Taip ir vyksta kova visą naktį. Be to, apsigrėngusieji "žydais" pridaro ir šposų. Be ilgų botagų, kuriais miestelyje tvarko jaunimą, nešiojasi silks galvą ar amoniako bonkutę, panaudodami prieš snau džiančius bažnyčioje ar šventoriuje.

Su vyturėlio rytine giesme pabunda kaimai. Vyrai skuba šerti gyvulius, o moterys ne tik pačios rengiasi, bet rengia ir savo dukras, gėlėms barstyti ar nešti bažnytinį vėliavų kaspinus. Pėčių ir važiuotų į Priskėlimą pilni keliai. Su aštra miestelyje nurimsta vaikai ir sustoja veikę "žydai". Gatvėse vežimų spūstis ir arklų žvangimas. Bažnyčioje dar didesnė spūstis. Žmonės virtine keliai-klūpščiais slenka prie Kryžiaus, maršalka bažnyčios iškilnių dra- bužiu ir ilga, lyg vyskupo lazda, mobilizuoja procesiją ir tvarko žmonių spūstį.

Pamaldų metu, kunigui pakėlus monstranciją, suskamba didieji ir mažieji bažnyčios varpai ir suaidi didieji būgnai. Choro, varpų ir būgnų aidai aidai, kol apeinama tris kartais aplink bažnyčią. Garbė patekti į procesijos pareigūnus. Namuose likusieji tuo laiku meldžiasi. Po pamaldų visi skuba namo. Vyrai, ištraukę iš po sėdynių skambalus ar žargučius, riša prie pakinktų ir lekia visais keliais ir vieškėliais. Grįžę, sėda prie Velykų stalo ir muša padėtus kiaušinius. Po to, vyresnieji eina kiek pailsėti, o jaunimas pasiskleidžia kiemuose, kluonuose ir laukuose — mušti ir ridenti kiaušinius, suptis įrengtose sūpynėse, žaisti ir dainuoti. Pirmąją Velykų dieną nepriimta lankyti kaimynus, o ypač eiti į jų triobas.

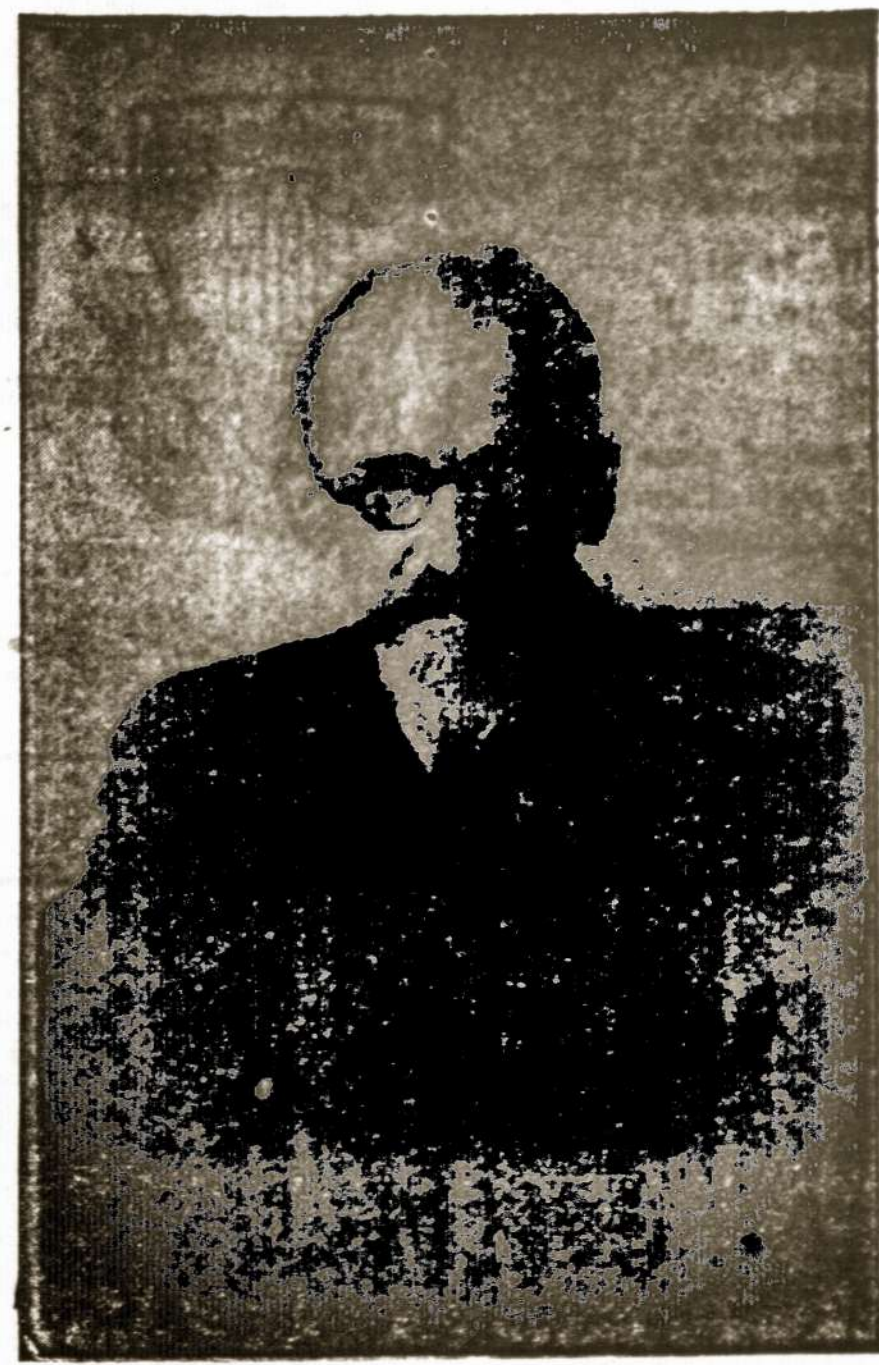
Antroji Velykų diena — linksmybių diena. Linksminasi jauni, vaikai ir suaugusieji. Vieni pas kitus svečiuojasi, gurgšnojia alutį, jaunimas sukasi vakarynuose, vaikai — kiaušiniauja...

IS STUDENTŲ GYVENIMO

— Gabrielius Gedvila išrinktas į Čikagos Lietuvių Studentų Sąjungos sudarytą politinę ryšių komisiją, kurios tikslas yra sekti ir reaguoti į Lietuvos bylą liečiančius klausimus.

— Paulius Jasiukonis, studijuojantis Los Angeles filmavimo meną ir purmininkaujantis tenyškėčiam Santaros skyriui, ruošia reprezentacinę filmą apie Lietuvą.

— Irena Pesytė vadovauja Watterburio akademikų skaučių draugovei, kuriai priklauso 9 studentės.

Balandžio mėn. 14 d. Lietuvių Auditorijoje įvyko prof. Vaełovo Biržiškos mirties metines paminėti, akademija, prof. dr. Vincas Maciūnas (spe- cialiai atvykęs iš Filadelfijos) ir kiti. — Meninėje dalyje pasirodė Lietuvos operos solistė Alodija Dičiūtė — Trečiokienė, akomponuojant prof. Vl. Jakubėnui ir teatro veteranas akt. Stasys Pilka.

MALONIŲ, LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ

DR. STP. BIEŽIS

LINKSMŲ PAVASARIO ŠVENČIŲ — VELYKŲ LINKIME VISIEMS LIETUVIAMS

VASAITIS ir BUTKUS, FEDERAL HOME 1446 So. 50 Ave., Cicero 50, Ill.

LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ VISIEMS SAVO LANKYTOJAMS IR PAŽĪSTAMIEMS

JEAN & JOHN BUDRIK, 1442 So. 49 Ct., Cicero 50, Ill.

VISIEMS PAŽĪSTAMIEMS IR DRAUGAMS, VELYKŲ ŠVENTEŠE, GERIAUSI LINKĖJIMAI

B U Č A S, Willow Spring, Ill.

SVEIKINAME VELYKŲ ŠVENTĖMIS VISUS SAVO KLIENTUS IR PAŽĪSTAMUS LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

LINKSMŲ, NUOŠIRDŽIŲ ŠVENTŲ VELYKŲ LINKIŲ SAVO KLIENTAMS IR VISIEMS LIETUVIAMS

J. J. KAZANAUSKAS Mutual Federal Savings & Loan Ass'n

Birželio 30 d. Lietuvių tautinių šokių šventė

LAISVOJI LIETUVA

FREE LITHUANIA

OUTSTANDING LITHUANIAN NEWSPAPER
911 W. 32 Str., Chicago 8, Ill. Phone LA 3-8544.
Published bi-weekly on Thursdays.
By Lithuanian Regeneration Association

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.

Vyr. redaktorius Juoz. Masionis.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Stralpanius ir korespondencijas redaktoriaus taisy ir talpina savo nuodėra. Nesnaudoti rankraščių grafinami autoriams pareikalavus.
Pavarde ar slapyvardė pasirašyti stralpaniai ne visada išreiškia redakcijos nuomonę.

Prenumerata:
Metams — 4.50; pusel metų — 2.50. Atskiras numeris 10 ct. — Subscription per year — \$4.50; 6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Tuščios pastangos

Tuščios ambicijos yra kenksmingos ne tik visuomeniniam, bet ir privačiam gyvenime. Tuo labiau, tuščią ambicijų vaisiai darosi kenksmingesni, jei jos pasireiškia viešojoje spaudoje.

Tuščios ambicijos dygliai, kad ir kaip suvynioti į vata, vis dėlto jie išlenda ir paviršius ir savo smailiais dažnai sužaloja visai sveikus objektus.

Dėl tuščios ambicijos kartais išsirutulioja net kurjosiški reiškiniai, kaip pav. anoj pasakėčioj: "Kirpta... Nekirpta..." Moteris, kad ir visiškai skėsdama, vos du pirštus iškišus ant vandens paviršiaus ir jais imtuodama žirkliavimą — norėjo pasakyti: Kirpta... Kirpta...

Tokių reiškinį dažnai pasitaiko mūsų spaudoje. Pav. kar ir "Tėviškės Žiburį" Nr. 14 J. M. Šiugžda iš Niujorko straipsnyje: "Liet. Grupės Kalbasi". Pati žinutė savo esmėje būtų visai tvarkinga, bet jau ir tai svarbu, kad ieškoma kelių, ieškoma galimybių. Iniciatyvą parodė vlikinės grupės. Taip ir dera. Stipresnis juk turi pirma žengti susitarimo keliu.

Ar šituose paskutiniuose žodžiuose nekyšo tuščios ambicijos dyglis, kuris, savaime suprantama, kad šiam rimtam reikalui jokios naudos neduos, bet pakenkti gali jam labai daug.

Yra gera ir sveikintina, jei vlikinės grupės tokią iniciatyvą kelia, išeidamas be jokių užkulisinių užmačių. Jei vlikinės grupės atsisako ignoruoti mūsų tautiškai patrijotines sroves bei organizacijas. Taip pat yra geras reiškinys, jei tautinės grupės tokią iniciatyvą palaiko ir sutinka tartis. Čia jau yra prestižo reikalas. Juk yra baisiai nepatogu būti apgautam tame pačiame reikale du kartus. Bet matomai vlikinės grupės vis dar negali nusikratyti tuščios ambicijos kirmino, kuris eda ne tik juos pačius, bet kartu nuodija ir visą lietuvių bendruomenę. Jei to nebūtų, juk nebūtų ir ko tartis. O vis dar tariamasi.

Visi esame lietuviai, visi ir dirb

kime. Jei visos šitos srovės ir organizacijos, kurios dabar rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu bei lietuvių išlaikymu, trokšta Lietuvos labui gero, tai kur priežastys vieni kitų ignoravimo: — senos sąskaitos, kaltinimas diktatūra, pagiežos reikalai?.. Atrodo, būtų keistoka kaltinti kitus diktatūra, pačiam ją puoselėjant ir praktikuojant. Neuzmirškime patarles: "Kur du mušasi, trečias laimi".

Autorius J. M. Šiugžda dar pažymi: "Stipresnis juk turi pirmas žengti susitaikymo linkme." Šitokiu išsireikimu visuomenei paaiškinama, kad čia mes esame tas didysis nesugriaunamas lietuviško sios veiklos branduolys ir, kad ne visa visuomenė eina su mumis, mes nusileidžiame tiems "mažiesiems triukšmadariams", sudarydami jiems sąlygas savo klaidai pataisyti.

Iš tikrųjų, čia nėra nei stipresniųjų, nei silpnesniųjų. Plebiscito čia niekas nepravedė ir daugumos, visuomenės atžvilgiu, niekas nežino.

Teisiniu bei patrijotiniu atžvilgiu Tautinis Blokas priekaištų negali turėti, nes ten gali išjungti visos politinės srovės ir įvairių įsitikinimų žmonės, kurie neina prieš tautos interesus. Tuo tarpu vlikinis blokas prisima tiktai tuos kurie ir jų dūda pučia, arba apsiroja matematinu apskaičiavimu, kad jų balsų daugumai nepakenktų.

Tačiau nei vienas nei kitas blokas negali save vadinti vyriausiu išsivijęs organu, nes jie nėra nei visuomenės rinkti, nei apima visų politinių grupių, kurios turi teisę ir privalo būti priimtos į šį organą.

Savaime suprantama, kad su tokiu vlikiniu organu negali skaitytis ir mūsų teisėtose atstovybės, kurios neturi nė teisinio pagrindo, nei moralinio lietuvių visuomenės pritarimo. O tuo labiau, kada toks organas pradeda veržtis į ne jam priklausiančios kompetencijos ribas.

Kitoje vietoje sako: — "Dar vienas laisvinimo veiksnys". J. M. Šiugžda išsireiškia: "Visko buvo, dar šito betrūko. Įdomu bus pamatyti, kokios spalvos bus naujas paukštėlis".

Čia jis kalba apie naują Niujorke atsiradusią organizaciją, pavadinusią antikomunistinį frontą. Jai vadovauja iš Prancūzijos neseniai atvažiavęs niekam nežinomas asmuo. Kas sudaro jo komitetą, taip pat esą nežinoma. Per radiją esą pasiskelbęs, kad tik jis atstovauja Lietuvai. VLIKAs esąs raudonųjų apėstas.

Iš p. Šiugždos išsireikimo, jau čia ma pagieža ir pajukoa. Matomai nujausdamas, kad čia jau vėl kuriasi kaž kokia patrijotinė organizacija, negalį savo jausmų suvaldyti. Ir tą naują "paukštėlį", jeigu jis nelėks į jo gurba, iš anksto pradeda pešioti.

Ir kodėl, kam. — Ar negeriau, juo daugiau dirbsim, juo daugiau padarysim. Patarlė sako: "Kur du stos, visados, daugiau padarys..."

Bet čia vėl iškyla prakeiktos ambicijos reiškinys. — "Kodėl jis, o ne aš?"

Taip ir slenka mūsų daina be galo: per slėnius, pelkes, dumblynus...

Atleiskite, p. Šiugžda! Aš savo straipsniu nesmerkiu jūsų politinių įsitikinimų ir nesikišu į jūsų asmenines pažiūras. Taip pat, jūs nekaltinu už trumpus išsireikimus, kurie, toli gražu, lietuvių nejungia, bet juos kiršina. Gal čia įvyko nesupratimas... Mano gi straipsnio pastabos yra tik ateities nesupratimams išvengti.

Montrealietis

Montrealietis

Mums yra tik vienas pasirinkimas iš dviejų: Bendruomenė ar palaida banda

Edvardas Karnėnas

(Autorius buvo Clevelando Liet. Tremtinių Dr-jos paskutinės valdybos pirmininkas. Red.)

"Laisvosios Lietuvos" redakcija, anksčiau talpinusi savo bendradarbio J. Žvainio rezervuotus pasisakymus dėl kai kurių LB-nės ėjimų ir nesulaikdami jį pasisakymu iš LB vadovybės pusės, yra linkusi manyti, kad LB turi kai kuriuos užkulisius ir todėl venkia aiškumo, tačiau, esmėje nebūdama LB priešinga, mielai talpina savo skaitytojo pasisakymus, anuos rezervuotus pasisakymus išleidžiant.

Ar mūsų srovinės organizacijos (partijos) — Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga (ALTS), Sandara, Socialdemokratai, Krikščionys Demokratai, Valstiečiai Liaudininkai ir kitos apjungia visus Amerikos lietuvius?

Paminėtos ir kitos, specifinių uždavinių organizacijos ar draugijos, kaip: vyčiai, skautai, ateitininkai, federantai, studentų sambūriai, profesinės draugijos, piliečių klubai kolonijose, ansambliai, chorai, būreliai, rateliai ir fondai, net parapijos — tik pasikiri kolektyvai, tik didelės mūsų Bendruomenės padaliniai, veikią partizaniniu būdu, kol kas tiesioginiai nederindamos savo veiklos su Bendruomene.

Kurioje kitoje organizacijoje mes galime susitaptinti visi: katalikai ir protestantai, dvasininkai ir pasauliečiai, seni ir jauni, mokyti ir mažai mokyti, įvairių srovių žmonės, senesni ir jaunesni Lietuvos išeiviai ir jų vaikai? — Tik Amerikos Lietuvių Bendruomenėje!

Ir džiugu matyti, kaip politinėje Amerikos Lietuvių Bendruomenėje darniai pasireiškia įvairių pažiūrų vyrai ir moters. Tik pažūrė kime į ALB Tarybą, Centro Valdybą ir apylinkes! Kiek ten garingų visuomenininkų, kultūrininkų!

Susipratęs lietuvis — seniau ar vėliau Lietuva palikęs, JAV piliėtis ar nepiliėtis, gimęs Lietuvoje ar Amerikoje — negali baidytis Bendruomenės. Jos statusas (konstitucija) ir dvasia derinasi su JAV demokratine santvarka ir dvasia. Amerikos Lietuvių Bendruomenės Charta yra pripažinta ir įregistruota JAV vieša organizacija.

Amerikos Lietuvių Bendruomenė JAV-se nėra naujas dalykas. Ne vieni lietuviai čia sudaro išimtį. Panašias bendrines organizacijas nuo seniau čia turi beveik visos kitos tautinės grupės: žydai, airiai, vokiečiai, lenkai, italai ir k. Tik pažūrėkime į Amerikos žydus, airius, vokiečius, lenkus. — Kaip jie yra organizuoti, vieningi, laikosi savo tautinių tradicijų, nebijo savo vardo amerikiečių visuomenėje, drąsiai veikia JAV viešąją nuomonę ir politiką savo tautų ir valstybių naudai.

Mūsų gi padėtis yra kiek skirtinga, kaip ir kitų tautybių, kurių tautų branduoliai yra sovietų vergijoje, už geležinės uždangos. Jeigu kitos tautybės, kurių tautų branduoliai yra laisvi, savo nepriklausomose valstybėse, stipriai apsiungę ir bendrines organizacijas, tai juo labiau mes turime būti apsiungę ir savo Bendruomenę, kad galėtume ilgai išlikti kaip žymi tautos dalis, turinti didelę reikšmę ir įtaką Lietuvių tautos gelbėjimui ir Lietuvos išlaisvinimui.

Nekalbant apie žydus ir airius, štai Amerikos vokiečiai yra susibūrę į Civic Lygą, nežiūrint, kad dviem karo atvejais organizuoti Amerikos vokiečiai galėjo būti pavojingi AJV-bėms. (Iki II Pas. karo vokiečiai čia buvo apsiungę ir garsaus JAV nepriklausomybės karo vokiečių kilmės generolo barono Friedrich Wilhelm Ludolf Gerhard Augustin von Steuben vardo organizacija).

Jeigu mes nenorime išmirti su mūsų antrąja karta, jeigu mes norime išlikti kaip tautinė grupė Amerikoje, išlaikyti lietuviybę ir gelbėti mūsų žudomą tautą, — mes negalime tenkintis tik pasikromis organizacijomis. Lietuvių ateiviai Amerikoje yra pergausi, mūsų tauta yra permaža, kad leistume sau prabangą nekotvoti dėl kiekvieno žmogaus.

Amerikos Lietuvių Bendruomenė tiek nedaug iš mūsų tereikalauja: tik solidarumo, vienybės

IŠ ČIKAGOS

Ašaromis lietuviams jų nepadarysim

Jurgis Voldemaras

Šiandieną yra daug kalbama dėl lietuviškos jaunuomenės nutautėjimo. Paprastai, pirmuoju nutautėjimo simptomu yra laikoma nekalbėjimas gimtąja kalba. Kai kas nutautėjimą žiūri jaunimo nesilankyme lietuviškuose parengimuose, lietuviškų laikraščių ir knygų neskaityme bei lituanistinių mokyklų nelankyme.

Jeigu šie reiškiniai būtų vieninteliai ir tikrieji nutautėjimo simptomai, tai mes drąsiai galėtume pasiguosti bent tuo, kad kitos tautinės grupės yra žymiai liūdnėsneje padėtyje.

Amerikoj gimęs žydų jaunimas nekalba nei hebrajų kalba, nei žargonu, nes jis jos nemoka. Jis taip pat neskaity šiomis kalbomis laikraščių ir knygų, nes jų nesuranta. Nesilanko jis ir tuose parengimuose, kur susirenka Odesos, Lietuvos ar kitų Europos kraštų žydai, bet kas galėtų pasakyti, kad Amerikoje gimę žydų vaikai jau nebe žydai?

Prieš kelis metus su dviem liudininkais buvau nuvykęs imigracijos įstaigon pilietybės reikalais. Salėje lenkai tarp savęs kalbėjo lenkiškai, lietuviai lietuviškai, o žydai angliškai. Taigi, ar jau ir tie iš Europos atvykę žydai buvo spėję nutautėti?

Visai natūralu, kad iš Europos atvykę žmonės nelaužo veituli liežuvio ir tarp savęs šneka gimtąja kalba, kurią pramoko namuose ir mokyklose. Viešose vietose kartais yra patogiau kalbėti vietos kalba, bet iš to daryti demonstracijos neverta. Kitas reikalas yra su vaikais: anksčiau ar vėliau, jie vistiek tarpusavy kalbės angliškai ir bus amerikona, nes lygiai kaip kitų kraštų mokyklose yra skiepijama tų kraštų dvasia, taip čia amerikoniška. Radio, televizija, kina, spauda — visi kelia Ameriką į aukštybes. Kartais net nesveikai ir perdėtai, ir vaikai bei bresstantis jaunimas tai prima be kritikos.

Ar daug Lietuvoje gimusių lenkų jaunimo skaitė "Chata Rodzina"? Ar daug rusų vaikų prunumeravosi "Paslednie Novosti"?

susipratimo, mokėti po kelis dolerius per metus (2 dol. iš dirbančiųjų, 1 dol. iš nedirbančiųjų), o sunkioje padėtyje esantieji gali būti nuo to mokesčio atleisti).

Dar negausi nariais yra mūsų Bendruomenė, bet ji auga ir jau spėjo atlikti nemažus darbus. Ar ne jos pastangomis įvyko 1956 m. JAV ir Kanados Lietuvių Kultūros Kongresas ir Dainų Šventė Čikagoje? Ar ne ji pasiryžusi užvesti visų Amerikos lietuvių kartoteką? Kur čia išvardinsi visus Bendruomenės atliktus ir numatytus darbus, kurių ligi šiol nesimė ir negali atlikti kitos organizacijos, bet kurių darbų būtinumo ir reikšmę lietuvių negali niekas paneigti.

Kalbėdami apie naujuosius amerikiečius (žiūr. Reader's Digest, sausio, 1957 m., straipsnį Our Newest Americans), amerikiečiai lieptuvius nurodo kaip pavyzdį tarp naujų amerikiečių, kaip davusius Amerikai didžiausią procentą išmokslintų žmonių (iš 30.000 m. mažiau 500 architektų ir inžinierių, 400 mokytojų, 300 advokatų, arti 500 medikų). Ten dar pasidžiaugiama, kad naujieji ateiviai greičiau už senuosius griebiasi angli kalbos, didžiosios spaudos, net savo šeimose įsivedę angli kalbą ir nesitenkiną gyventi kompaktiškai.

Malonu skaityti toki komplimentą lietuviams. Tik reikia apeiluoti į tokią inteligentišką naujų lietuvių ateivių bangą, kad ji neuzmirštų, kas yra, kam už tą išimtinumą yra dėkinga ir skolinga, ir kad atiduotų "kas ciesa — ciesa, kas Dievo — Dievu..."

Kol nebuvo Bendruomenės, Amerikos lietuviai galima buvo skirti į kelias dideles grupes: 1) tiesioginiai aktyvūs lietuviybėje, įsijungę į įvairias organizacijas, 2) bentenkiną tik priklausymu lietuviškoms parapijoms, 3) progresyviems, kurie po sovietų invazijos Lietuvon (1940 m.) pasidarė mas-

Visiems aišku, kad tėvų kalbos mokėjimas ir jos gerbimas yra geras dalykas, o tuo pačiu ir skatintinas. Tai liestų ir tėvų papročius bei tradicijas, kurių jaunimas neprivalėtų atsisądėti. Bet čia gimusio ar augusio vaiko "dipuku" nepadarysi.

Ar tie vaikai užaugę laikys save lietuviais ir domėsis Lietuvos reikalais, priklausys nuo to, ką jie matys aplinkui.

Prieš keliasdešimt metų Čikagoje ir kitur Amerikoje lietuvių vardas buvo suplakamas su lenkų ar rusų. Mažai kas apie lietuvius kalbėjo, mažai kas apie juos girdejo. Anais laikais vargu ar Morris B. Sachs būtų vadinęs save lietuviu... Dėl to, didžioji čia gimusių ir augusių lietuvių dalis visai nutolo nuo lietuviškų reikalų.

Vienas kitas čia gimęs ir augęs lietuvių kilmės amerikietis buvo atsparnis supančiai aplinkai. Nežiūrint pasisekimo amerikoniškame gyvenime, jis neužmiršo savo kilmės ir visada jautė meilę ir pareigą tėvų žemei. Iš tokių Čikagoje bene ryškiausias bus Olio pavyzdys. Jisai aiškiai įrodė, kad Amerikoje ne vien airiai ar italai padaro karjerą. Pavyzdžių yra ir daugiau. Jie protaujanti jaunimą daugiau paskatins neišsądėti savo kilmės, nei barimas ir ašaros, kad jaunimas nutautėja, kad tarpusavy nebekalba lietuviškai.

Iš kitos pusės, tarpusavy intrygos, pavydas bei nusipelnusių lietuvių juodimams ir niekinimas stumia ir stums jaunimą nuo lietuviško darbo. Žydas pagerbs ir išaukštins kiekvieną tautietį, kuris išaukštintimo nusipelnė. Lietuvis, iš pavydo, dažniausiai tokį pasmerks ir paniekins. Ir jeigu mūsų jaunimas, subrendęs ir išjęs į gyvenimą, nebenorės būti lietuviams, nekaltinkime jų, jų tėvų ir parapijinių mokyklų, nes čia augančio jaunuolio nepadarysi geru lietuviu vien pasakomis apie Nemuną, Lietuvos ežerus ir pušynus, kurių jis nematė ar neatsimena.

kolų garbintojais ir patys save išsijungę iš lietuviškojo fronto, 4) atitrūkę nuo lietuviškų kolonijų, atseit, "suamerikonėję" arba sudarę mišrias šeimas.

Bendruomenės tikslas yra, kad visos šios keturios grupės rastų pastogę Amerikos Lietuvių Bendruomenėje, sudarydamos vieną gražią ir gausią lietuvių šeimą.

Vien tik naujų ateivių (tremtinių) turime 30.000! Kur jie yra? Juk jie pirmieji turėtų gausiai remti Bendruomenę, į ją įstodami. Tada ir senesnieji mieliau gliaustųsi, negalėdami teisintis naujųjų pasyvumu.

Štai kovo 17 d. Clevelando apylinkės metiniame susirinkime dalyvavo tik apie 200 narių, kurių tarpe matėsi tik keli iš senesnių ateivių kartos. O gi Clevelande yra apie 3.000 naujų ateivių ir keiliolika tūkstančių senųjų (su čia gimusių).

Vaidzas iš tos pirmaujančios apylinkės yra nedžiuginantis, bet ne be vilties.

Po penkių metų gyvavimo Bendruomenė turėtų turėti keliasdešimt tūkstančių registruotų ir solidarumo mokesčių mokančių narių. Iš to po kelis dolerius per metus mokamo mokesčio galėtų susidaryti didelės sumos pinigų, kas įgalintų Bendruomenę atlikti dar didesnius darbus. Tada nereiktų tiek daug "ubagauti" visokiems būtiniausiems lietuvių išlaikymo ir kultūros reikalams.

Bepigu nepriklausomoje valstybėje išlaikyti tautybę, bet mes galime neautauti ir svetur būdama, jeigu to norime ir siekiame. Juk sakoma, kad kultūringas žmogus niekur neatutausta. Ar gi mes nepriklausome prie kultūringųjų? Bendruomenė yra mūsų susipratimo, solidarumo, vienybės ir kultūringumo įrodymas.

Todėl mums yra tik vienas pasirinkimas iš dviejų: Bendruomenė ar palaida banda.

— oo —

D. JURJONO BENDROVEJE

3251 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Tel.: CALumet 5-1064

Yra gautas didžiausias sienpopierių išsirikimas: naujais raštai, augščiausia kokybė, šviesai atsparių spalvų, lengvai valomų. Dažų šimtai rūšių: vidaus ir išorio dažymui, žvilgančių, šilkinio žvilgėjimo ir matinių.

Įvestas naujas skyrius: VIRTUVĖMS — "sinkų", spintelių (kabinetu) metalinių ir medinių baltų ir spalvotų; VONIOMS IRENGIMAI komplektais ir atskromis dalimis baltų ir spalvotų; VANDENIUI ŠILDYTI automatinių gazu šildomų nuo 20 iki 60 galionų. Kainos žemiau konkurencijos!

Taip pat čia rasite prekių naujausios mados dovanoms ir sau namų ruošai ir papuošimui kambarių. Prekės perkamos iš pirmųjų rankų, be tarpininkų. Užtat kainos žemos.

Be to, jau yra gauti deimantiniai stiklui pjauti rėžtukai. Krautuvė atidara kasdieną įprastomis valandomis ir šventadieniais nuo 11 val. iki 3 val. po pietų.

Mažoji Lietuva

KURSIŲ MARIŲ ARTOJAI

A. Nevardauskas, Čikaga

(Tėsinys)
STINTOS

Su šalto rudens dargana, pradeda iš jūros į marias plaukti stintos, o su jomis prasideda ir naktinė žvejyba. Juodkrantės žvejai stintas žvejoja nuo kranto traukiamais tinklais. Žvejojama Kuršių marių įlankose. Juodkrantės kaimo ribose randasi sekančios įlankos: Libikio ragas, 16-tame kl. nuo Juodkrantės, Klaipešos miesto kryptimi; Avių kalnas — netoli Juodkrantės, Nidos kryptimi, ir Drumzakas, 8 klm. atstume nuo Juodkrantės, netoli Pervalkos km. Šiose vietose Juodkrantės žvejai, pagal nustatytą žvejybos prižiūrėtojo planą ir teževoja. Be ginčių ir be nusiskundimų žvejai traukia į jiem žvejoti paskirtas vietas. Į tolimesnes vietas jau po pietų žvejų grupės po 6 žvejus išvežamos. Paprastai, tokias žvejų grupes sudaro dviejų atskirų šeimų nariai. Ir pradėjus temti, pagal eilę metami tinklai. Kai viena grupė užmetusi tinklus prakaituoja, kitų grupių nariai, laukdami savo eilės, ką nors prasimano — vieni šlapiam smėlyj sugulę aplink liepsnojančius lauzus, snaudžia, kiti pokštus krečia. Ypač jaunesji nenusėdi vietoje, kol tinklai neiščiulpė jėgų.

Iš šalies stebint atrodo, kad kol pirmoji grupė tinklą ištraukia, kitos galėtų namie laukti. Deja, taip negali būti, nes laikas nenustatytas, kada turi tinklą ištraukti. O kai tik tinklas išvelkamas, tuoj savo tinklą iš eilės meta sekanti grupė, gijai nesant, jos laiku pasinaudoja kita ir ji turi laukti, kol ateis jai nustatytoji sekanti eilė. Taigi, grupės turi budėti ir laukti savo eilės. Atėjus pasistiprinimo metui, valgis atnešamas į žvejybos vietą iš namų. Atnešusieji valgi, nesiskubina namo, bet, paprastai, pasilieka išrinkti ir surūšiuoti pagautas žuvis.

Su stintomis nemažai sugauna ma vėgelių — kvapių ir kitų rūšių baltuvių. Bet daugiausiai pagauinama pūkių ir kitos smulkios žuvis, žlabaku vadinamos. Žlabaką žvejai paprastai parduoda maišais žeminiams kiauilių šerimui. — Būna atsitikimų, kad vienu vilksniu vien stintų ištraukiami iki 150 centnerių. Jei visi žvejai dideliais kiekiais pagaua žuvis, tai tokia žvejyba nesiskaito sekminga, nes per daug žuvis sugauna, kartais tenka vieną centnerį parduoti už 25 centus. Taigi, daug darbo, o mažai naudos.

PŪKIS

Pūkis yra šlykščiai gleivėta ir aštriais dygliais ginkluota žuvis. Pūkiams žvejoti laikas nenustatytas ir jų niekur ir niekada nerūksta. Kokį žuvį pagausi ar ne, o pūki visada. Pūkis — neužauga. Jų yra vos 15 centimetrų ilgio. Pigi žuvis, ant kurios susimyla tik ūkininkas ir patys žvejai. Bet užėjus šaktarpiui ir pūkiu kaina pakyla. Kartais net iki vieno lito už svarą. Žvejai, gerą žuvį parduodami, nemažai pūkių sa-

2-jo pėstininkų pulko D.L. K. Algirdo pulko karininkų grupė Velykų metu.

vo reikalams sunaudoja. Parvežus šeiminiškai iš pamario didžiulį krepšį — krežį pūkių atrankos, jį, lyg bulves mentūriu pamašydamas, nuplauna keliais vandenimis ir sukrato ant dideliame katile už kaistų bulvių. Gerokai pasūdžiūsi, vieną kitą lauro lapą dreptelėjusi, bei karčiųjų pipirų uždukinusi, katilą uždengia dangčiu ir, kad per daug neišgaruotų, pridengia šlapiu skuduru. Šutinama lengva ugnele trejetą valandų. Išsūtinintus pūkius sukrato į vieną dubenį, o bulves į kitą. Gausi žvejo šeima, susisėdusi prie stalo, pradeda pūkius doroti: nykščiu išverčia vidurius ir nutraukus galvą tik makt ir pūkiu nėra. Jo kau lai, po trijų valandų šutinimo, yra taip išsūtę, kad nėra jokio pavojaus kaulais paspringti. Pūkis turi vieną gerą ypatybę, tai skoninga aromata ir šioje srityje nei vie na žuvis negali pūkiui prilygti. — Pigi ir skanu. Pūkių prisivalę, esti sotūs, sveiki ir pilni energijos žvejai, neboja ir oro atmainų. Visada be kailinių ir šalčiuose ore be pirštinių.

MINAGAI — NEUNAUGEN

Apie rugsėjo mėn. pabaigą į Nemuno žiotis pradeda plaukti minagai. Arti ir kiek toliau gyvenojai, spendžia minagams gaudyti venterius. Minagai yra keistoka žuvis. Dienos metu ir net mėnesieno prisisiurbęs laikosi vietoje. Keliauja tik tamsioje. Keliaudami srovingame vandenyje neršti. Ne kiekvienais metais minagai iš jūros atplaukia nerštis. Būna atsitikimų, kad Nemuno žiočių ir artimųjų apylinkių gyvenojai pagaua jų tiek daug, kad neturi kur dėti, o kai kuriais metais būna ir priešingai.

Pagauti minagai sukraunami į puskubilį ir apiberiami druska. Pajutę druskos graužimą, labai smarkiai nardo ir taip besirdydami, besirangydami, nusivalo glitumą ir miršta. Iš glitumo ištrauktus minagus kepa. Kepa ne keptuvėje, ne krosnyje ir ne ant liepsnos, bet sudeję ant išpintų vielų tinklo, pritaisto virš žaižaruojančių medžio anglių. Iškeptus minagus parduoda mendeliais po 15 vienietų viename ir kapomis. Skaniausias minagas yra sekančią dieną jį iškepęs. Keptus minagus slepia į medines statinaites. Kartais marinuoja, bet marinuočiai pameta savo tikrąjį skonį. Užėjus minagų žvejybos sezonui, dūmuose paskęsta visa apylinkė ir aitriai ima dvokti žvejo troba.

MAŽOSIOS STINTOS

Jos gaudomos labai tankiu tinklu. Sugaunama labai dideliais kiekiais ir naudojamos kiauilių šerimui. Bet jas valgo ir žmonės. Jos nedidesnės vieno colio ir verdamos nevalytos. Iš jų išėina labai puikūs drebučiai — košelienu, klaipėdietiškai tariant, „sulopėm rope ir stintikių zilske ganc gerai šmekniu.“

(Bus daugiau)

Į Lietuvos sportinę praeitį pažvelgus

Edvardas Šulaitis

Nepriklausomosios Lietuvos sporto istorija yra turtinga savaisiais įvykiais, kurie į daugelio lietuvių širdis įspaudė nemažas žymes ir smagius prisiminimus. Vienas iš tokių įvykių yra Pirmoji Lietuvos Tautinė Olimpiada Kaune, įvykusi 1938 m.

Nors dabar jau bemaž 20 metų laikotarpis mus skiria nuo tos dienos, tačiau vistik yra įdomu mums atsiminti praeities dienas ir mintimis nukilti į toli pasilikusios tėviškos laukus.

Rašant šį straipsnį yra pasinaudota įvairia medžiaga, kuri šiuo metu retai kur yra sutinkama. Jos dauguma paimta iš „Sporto Kelio“ leidinio, leista SK Lituanicos ir redaguoto Kęst. Miškinio.

Kaip suruošta Tautinė Olimpiada?

Lietuvos Nepriklausomybės 20 metų atžymėjimui jau 1937 metais buvo numatyta surengti Pirmąją Lietuvos Tautinę Olimpiadą, kuriai data nustatyta 1938 m. vasara.

Pagal tuometinio švietimo ministro paskelbtą statutą, šių didžiųjų sporto žaidynių tikslas buvo apraštas sekančiais žodžiais: „Garbingu rungtyniavimu ugdyti lietuvių jaunimo jėgas, stiprinti lietuvių jaunimo valią, visomis jėgomis tarnauti tėvynei Lietuvai, telkti pasaulio lietuvius savo tėvų žemės meilei sutvirtinti“.

Tautinio Olimpino Komiteto pirmininku buvo paskirtas Kūno Kultūros Rūmų direktorius Vytautas Augustauskas, Tautinę Olimpiadą globoi sutiko tuometinis Lietuvos prezidentas Antanas Smetona.

Pirmame Olimpino posėdyje Olimpino Komitetas pirmininko pavduotojais išsirinko dr. J. Navaką (tuometinį Lietuvos Kamuolio Žaidimų Sąjungos pirmininką), adv. R. Skitpių Užsienio Lietuvių Remti Draugijos pirmininką, V. Vidininku — Č. Butkį (LFLS-gos pirm.) ir sekretoriumi — redaktorių V. Kemėžį.

Kiti Olimpino Komiteto nariai buvo: K. Kazlauskas, inž. Jankevičius, inž. Šliūzys, plk. Banyš, plk. lt. Kriaukaitis, dr. K. Avižonis, J. Kalvaitis (visi kaip atskiri Lietuvos Sporto Sąjungų pirmininkai) ir B. Giedraitis (tuomet Vidaus Reik. Min. gen. sek.), St. Rusteika (t. Kauno miesto vice burm), plk. Pr. Saladžius (t. Šaulių Sąjungos vadovs), B. Grėbliauskas (t. „Jaunosios Lietuvos“ vadovs), Pr. Barkauskas (t. Turizmo Sąj. pirm.), L. Vaitiekūnas (Šviet. Min. Vidurinio Mokslo Departam. direkt.), prof. Z. Žemaitis (Aero klubo pirm.), doc. B. Vitkus (LG SF ats.).

Atsišaukimas pasaulio lietuviams

1938 m. pradžioje Tautinės Olimpados prezidentas paruošė atsišaukimą, kuris buvo išsiųstas viso pasaulio lietuviškajam jaunimui. Jis buvo šio turinio:

SPORTININKAI,

Visa Lietuvių tauta džiaugiasi sulaukus Nepriklausomos Lietuvos 20 metų sukakties. Bet negana džiaugtis: reikia savo džiaugsmą taip išreikšti, kad iš to stiprybės pasisemtume, nes mūsų tauta ir Lietuvos valstybė laukia iš mūsų dar didesnių darbų, dar didesnės pažangos.

Lietuviai jaunuoliai, sportininkai, entuziastai. Jūsų yra nemaži pulkai Senojo ir Naujojo pasaulio žemynuose.

Lietuvos sportininkai ir jų rėmėjai kviečia Jus šiandien pakelti galvas viršom kasdieninių rūpesčių ir atkreipti savo veidus ir savo širdis į seną ir drauge jauną visų lietuvių tėvynę — Lietuvą.

Lietuvos sportininkai ir jų rėmėjai kviečia Jus šimtet į mūsų tautos sporto šventę, į mūsų Pirmąją Tautinę Olimpiadą, kuri įvyks liepos mėn. 17—30 d.d.

Toli ir arčiau už Lietuvos sienų gyvenančių lietuvių sportininkų gražūs darbai ir laimėjimai su kėle mummyse ne tik džiaugsmo,

bet ir pagarbos ir pasididžiavimo jausmus.

Šią vasarą mes norime Jus pamatyti Lietuvoje, pasigrožėti Jūsų aukštose klasėse žaidimu, Jūsų pavyzdingu sportišku išsiauklejimu.

Nuo Pirmojo Pasaulinio Lietuvos Kongreso prasidėjo artimas ir gyvas bendradarbiavimas Lietuvos sportininkų su Jumis, Broliai, užsienio lietuvių sportininkai.

Šių metų susitikimas tegul am žiams sujungia mus į vieną lietuvių sportininkų šeimą. Mūsų tauta nedidelė, mūsų jėgos negausingos, užtat mes, viso pasaulio lietuvių sportininkai turime darniai veikti, vieni iš kitų pasimokyti, vieni kitiems padėti.

Šių metų mūsų sporto olimpiada bus pirmas tvirtas žingsnis į bendrą suderintą sportišką darbą. Mes Jūsų laukiame kaip draugų sportininkų ir kaip brolių lietuvių. Su atviromis širdimis, su broliškais jausmais sutiksime Jus bepylancioje Lietuvoje.

Tautinės Olimpados Komitetas padaršintas tuo, kad Respublikos Prezidentas Antanas Smetona yra sutikęs šią Olimpiadą globoi, tikėdamas, kad Lietuvos Vyriausybė parems Komitetą Olimpados reikaluose, — kviečia visus užsienio lietuvių sportininkus, jų tėvus ir artimuosius šią vasarą aplankyti Lietuvą ir kas pasirošęs, dalyvauti Olimpados žaidynėse.

Tad, brangūs sportininkai, jau šiandien nutarkite šiais metais būtinai atvykti į Lietuvą pažiūrėti arba ir dalyvauti Tautinėje Sporto Olimpadoje. — Paraginkite savo draugus ir pažįstamus, sportininkus ir ne sportininkus būtinai vykti į Lietuvą pamatyti Pirmosios Sporto Olimpados.

(Pasirašę):
Tautinis Olimpino Komitetas

Tautinei Olimpadii remti Fondas

Vėliau prie Tautinio Olimpino Komiteto buvo suorganizuotas ir Tautinei Olimpadii remti fondas, kurio svarbiausias uždavinys — materialiai padėti organizuoti šias didžiūsiąs viso pasaulio lietuvių sportines varžybas. Fondo valdybą sudarė: gen. Gerulaitis, Vailokaitis, Vaitkevičius, dr. Zaunius, Vosylius, adv. Toliušis, Kybranckas, adv. Grėbliauskas, doc. Vitkus, Č. Butkys ir ponios: Tonkūnienė, Indrišūnienė. Šiam fondui vadovavo LFLS pirm. Butkys.

Tautinės Olimpados ženklas, kuris vėliau plačiai buvo paskleistas visoje Lietuvoje, projektą padarė dail. Burba. Ženklas vaizdavo — olimpinių žiedų ir stilizuotą Gedimino stulpą.

Taut. Olimp. pažymimajį ženklą — modelį buvo nuspręsta duoti trijų pirmųjų vietų laimėtojams: auksinį už pirmąją, sidabrinį už antrąją ir bronzinį — trečiąją. Šio medalio projektą taip pat paruošė dail. Burba. Vienoje medalio pusėje vaizduojama lietuvių moteris su ažuolų lapų vainiku ant galvos ir rankoj laikanti laurų šaką; šalia jos Tautinės Olimpados ženklas su Gedimino stulpais. Antroje medalio pusėje įrašas — Pirmoji Lietuvos Tautinė Olimpiada — 1938.

Tautinei Olimpadii remti fondo vadovybė pradėjo rinkti aukas, kurių buvo gauta nemažai ir gana didelių.

Pažymėtinos aukos, gautos iš JAV gyvenančių lietuvių, siekiančios net po kelis šimtus dolerių. Pvz., vienas Čikagoje sunkiai sirgdamas lietuvis Antanas Doviltis testamentu Olimpadii paskyrė 1.000 dolerių (į Ameriką šis tautietis buvo išvykęs prieš 25 metus).

Šalia olimpinių ženklų ir medalijų, buvo nutarta išleisti ir specialūs pašto ženklai.

Prie abiejų aukščiausių paminėtų komitetų, įsteigta ir Propogandos Komitetas, vadovaujant pirm. V. Kemėžiui, sekančios sudėties: J. Kusa, Alf. Latvėnas, A. Merkėlis, dr. J. Skrupskelis, N. Čerekas, Ks. Urbonavičius, Kl. Prijalgauskas, J. Narbutas ir Nik. Antanavičius.

Laiškas iš Vokietijos

Kovas

— Verba plaka, ne aš plaku! Ar žadi margutį? Už savaitės Velykos, — mama vanoja iš po patalų išlindusias vaikiskas kojas. Ir kur tu čia nežadėsi, kai su mie gais dvilinkas išleki iš lovos. Geilia tos verbos... Reikės svogūno lakštai ir alksnio plaušais vašku numargintus kiaušinius dažyti. — Smailiuosius, kurie kreivai ritasi ir apskrituosius, besiritančius tiesiai — į šalį, tai ritinėjimui. Mažuosius, truputį taškuotus, kurie paprastai yra stipriausi — į šalį taip pat, tai mušimui, o likusieji — verbų sekmadienio skolą atiduoti...

Velykų rytas. Bažnyčia pilna žmonių. Moterų galvos papuoštos prašmatniausiomis skrybelaitėmis; čia žydra — už penkinę, ten plaukėsnuota ir gėlėta — už dešimkę. Kur tik čia ir susigaudysi tame margume. Prie paguldyto bažnyčioje kryžiaus, šliaužiančio žmogaus šviesus paltas ir naujo kostiumo kelnės, šluoja akmenines bažnyčios grindis. Bažnyčia pakvypusi vašku, gėlėmis ir naftaliniu. Ant visų nesuprantama lotynų kalba kažkas giedama. Prie altoriaus vyriausį kunigą sekioja kunigiukai ir armija tarnų. Štai ir mokinukės. Jos pro gaudžiančius varpus anglišką akcentu užtraukia aleliuja. Aleliuja su išgriaunais pragaro vartais, parkritusia mirtimi, prisikėlimu... Aleliuja...

Nejučiomis prisiminimuose užklysta Velykų rytas Lietuvoje. Tyras ir skambantis, kaip šaukštu užgauta kristolinė vaza. O žmonės... Jų pilna bažnyčia, šventoriaus ir artimos gatvės. Į vienos, kurios bažnyčios gaudžiančius varpus, atsiliepia kitų: Pranciškonų, Karmelitų, Įgulos, Katedros, Jezuizų, Vytauto, Prisikėlimo, Šv. Antano ir kitų. Ir rodosi junti, kad ir dabar, pro okupaciją, nepriteklus ir priespaudą veržiasi į padangę Kauno miesto balsas.

Bepigu būti mažam. Iš bažnyčios išsiliejęs procesijai, prilimpi prie didžiojo giedotojo, primerki akis ir bandai plonu balsu su juo bosiškaiki „tūravoti“. Kad ir nelabai kas išėina, bet ar tai svarbu? Svarbu, kad iš širdies liejasi giesmė į tyrą padangę. Kur nežinau žodžių, prisidedi su aleliuja. Kas ten tau tuzinus posmų mokės, pa-

Olimpiados programa

Pirmosios Lietuvių Tautinės Olimpados varžybų programa buvo numatyta sekanti:

Olimpiados iškilmingas atidarymas — 1938 m. liepos mėn. 17 d., uždarymas — 31 d.

1. Tautiniai šokiai. — Valstybiniam aikštyne VII.17 d.
2. Lengvoji atletika. — Valst. aikštyne VII.17—20 d.
3. Boksas. — K. K. Rūmų salėse nuo 21 iki 23 d.
4. Sunkumų kilnojimas. — K. K. Rūmų salėse liepos 21—23 d.
5. Krepšinis. — K. K. Rūmų salėse ir aikštėjė liepos 25—30 d.
6. Futbolas. — Valstyb. aikšt. Panemunės aikšt. liepos 25—31 d.
7. Tinklinis. — K. K. Rūmų salėse liepos 26—29 d.
8. Plaukymas. — Baseine — Nemune liepos 24 d.
9. Vandensvydis. — Baseine — Nemune liepos 24 d.
10. Tenisas (lauko). — K. K. Rūmų aikštėjėse, Teniso klubo aikštėjė VII.18—21 d.
11. Tenisas (stalo). — K. K. Rūmų salėse liepos 18—21 d.
12. Šaudymas. — K. K. Rūmų ir Kariuomenės šaudykloje liepos 25—30 d.
13. Žirginis sportas. — Hipodrome, Kleboniškyje liepos 22—24 d.
14. Oro sportas. — Kauno aerodrome liepos 24—30 d.
15. Buriavimas. — Klaipėdoje, Kuršių maršė liepos 24—30 d.
16. Laivų regata. — Klaipėdoje liepos 29 ir 30 d.
17. Dviraičių sportas. — Kaune, liepos 25—27 d.

(Bus daugiau).

galvoji. Svarbu tik aleliuja, svarbu, kad niekad nematytas žmogus yra tapęs brangiausiu tavo broliu. Kad paglostęs trumpai nukirptą galvutę, pareiškia: „Bus iš tavęs dainininkas!“ Aleliuja, aleliuja...

Ir gal būčiau tapęs, jei giesmių širdis nebūtų likusi Lietuvoje. — Šešiolika metų mane skiria nuo jų. Daug keliauta, matyta, ieškota. Nerandu nei giesmių širdies, nei kadugio verbos. Rėkiančių spalvų ir lotyniškų giesmių chorų užsienyje jaučiu palmių skausmą...

Per paskutines Velykas Lietuvoje, klebonas sveikindamas parapijiečius linkėjo ištvėrmės. Okupantui greitą pabaigą skyrė... Ir dabar, rodo, matau moteris skarius kampais besiuostančias akis, o vyrus giliai susimąsčiusius. Ir, rodo, kažkas ima ir spaudžia mano paširdžius. Juntu meilę. girdžiu skambančius himnus nuo Vytauto parko iki pilies griuvėsių, iki Viliampolės ir Panemunės. Tai brolių ir sesių bendro troškulio ir džiaugsmo giliausioji malda, tai brangios žiemos ir nesibaigiančios giminės amžinoji psalmė.

Ir čia klebonas sveikina ir dėkoja organizacijoms už atliktą darbą, bet kartu ir primena, kiek dar pinigų reikia. Negirdi nei Marrijos giesmės, nei Tautos Himno. Išsiskirsto minios svetimų žmonių, be žvilgsnio, be meilės, be dvasinio pakilimo ir meilės saviesiems. Garsiakabiai pila Velykines giesmes, kaldami mintį, kur pirkti mašiną, drabužius ir kt. Ne dvasinį ir bundančios gamtos pakilimą jauti, bet brukamą biznį. Velykos — tai praga iškišti šlamštą, uždirbti ir sudaryti sąlygas naujoms madoms per sekančias Velykas.

Su šiomis mintimis, grįždamas Velykų rytą iš bažnyčios į savąją pastogę, pastebiu praeinančių susirūpinusių savo senąjį kleboną, ir pagalvoju: aš ieškau širdies giesmės ir himnų, o jis, tur būt, tinkamesnių žodžių, meilę ir ištvėrmę idiegančių...

Velykos

Aleliuja, štai Velykos. Bet Lietuvai dar jos dykos. Kristus kelias, uolos krinta, Laisvė jai dar nenušvinta.

Mūsų kraštas neprikeltas, Jis ant kryžiaus dar prikaltas, Durklas riogso ant krūtynės, Drasko kūną mus tvėrynės.

Žemė šyla, lenda gėlės, Susilauksim vasarėlės. Bus mums linksma, bus ir / miela, Laimė glostys mūsų sielą.

Laisvės varpas ten nutilo, Nei Velykoms neprabilo. Mes laisvi, čion nieks neb'uja, Drąsiai giedam aleliuja.

Tas gavin mus, turim viltį. Mes išlaušim priešui iltį. Jau maršalas išdangintas, Ir Nikita bus nuskintas.

Kas kitam piktybę daro, Neišėina tam ant gero. Sau nelaimę užsikrauna, Vienas kitą išsiipiuna.

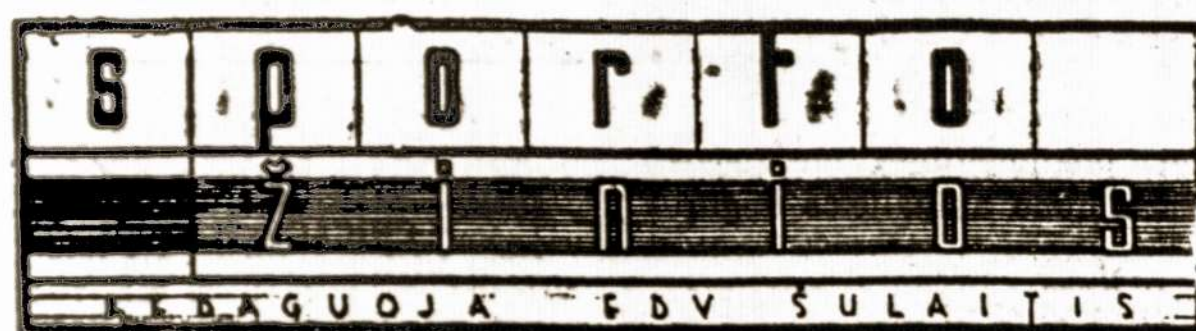
Ką sau galim palinkėti? Gal margučių ridinėti? Ir kad ant kitų Velykų Ten nebliktų bolševikų.

Nei tų šniečkų, nei paleckų, Nei gedvilų, nei padleckų. Iš tėvynės visas brudas Su Nikita lauk lai grūdas.

Jie tėvynėi oi kenksmingi, Mūsų tautai pragaištingi. Kai istoriją rašysim, Jų niekšybės įrašysim.

Mūs tauta su Kristum kelsis, Priešas savo kilpoj velsis. Aleliuja tad giedosim, Ir giedoti nenustosim.

Patrimpas

Redakcijos adresas: 1330 So. 51st Ave.
Cicero 50, Ill. Tel.: OLYmpic 2-4992.

Toronte susitinkant

Edvardas Sulaitis

Netrukus — balandžio mėn. 27 — 28 d. d. Šiaurės Amerikos lietuvių sportininkai suvažiuos į savo žaidynes — VII-tas iš eilės, šiais metais, įvykstančias Toronte, kanadietiškoje žemėje.

Jau trečiu kartą Toronto lietuviškoji kolonija priims svečius sportininkus iš plačiosios Amerikos ir Kanados. Yra įdomu pažymėti, jog Toronto miestas buvo ta vietovė, kurioje buvo prarastos pirmosios žaidynes, įvykusios 1951 metais. Po to, 1954 metais, torontiečiai dar kartą buvo tokių — didžiausią savo mastu Šiaurės Amerikoje žaidynių šeimininkais.

Toronto miestas išskirtinas ir tuomi, jog tenyščiai sportininkai veikia gana kruopščiai ir yra atsiekę puikių pasekmių. Kaip žinome, torontiečių futbolininkai, krepšininkai, stalo tenisininkai ir kiti buvo vieni iš pirmaujančių ligšiolinės Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynėse. Jie, be to, gražiai reiskiasi ir vietos kitataučių sportininkų tarpe, pelnydami visą eilę laimėjimų.

Nežinia, ką gero mums atneš šios VII-sios Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės. Tikriausia, jos ne dalyvių skaičiumi, ne pasekmėmis mūsų nenustebins. Mes nebuturime informacijų apie joms pasirodymą kitose vietovėse, bet, kiek reikalinga liečia Čikagą, čia nedaug yra rodoma joms susidomėjimo. Žinoma, tai yra dėl sporto organizacijos, nes vietinis salės sporto šakas kultivuojantis sporto klubas, jau kuris laikas nebegalį išrinkti naujos valdybos, kadangi į susirinkimus ateinančiųjų nepakanka vadovybės sudarymui.

Tai vaizdas, kuris mus ne kiek nedžiugina. Nedžiugina dėl to, jog didžiausia Š. Amerikoje lietuvių kolonija negali suorganizuoti nė vieno pajėgaus sporto klubo, pajėgiano kultivuoti visas pagrindines sporto šakas. Šis reikalas jau kuris laikas bado mūsų akis ir, jeigu toliau bus juom nesirūpinama, gal iš viso nebebus reikalo galvoti apie tokį sporto vienatę Čikagoje.

Rodosi, mes turime Lietuvių Bendruomenę, turime ir kitus "veiksnius", užsiimančius produktyviais ir neproduktyviais darbais, bet pas juos lietuviškojo sporto sąvoka, atrodo, nebeegzistuoja. — Jie ruošia visokių parengimus, šventes, konferencijas, "šamoklus" ir pan., tačiau apie sportinius reikalus jiems nebėra laiko pagalvoti.

Ligšiolinėje mūsų veikloje, Š. Amerikos liet. sporto žaidynės būdavo vienintelėmis prosvaistėmis, apsiniaukusioje sportinėje padangėje. Čia mes nebeskaitome apygardinių varžybų, tarpklubinių susitikimų bei rungtyniavimų su kitataučiais, kurie daugumoje vietovių nebūdavo labai dažni, arba nesulaukdavo didesnio dėmesio lietuviškoje visuomenėje.

Mes norime, jog Toronto žaidynės išjudintų visus iš sustingimo kiaučio, tiek sportininkus, tiek sporto darbuotojus, tiek sporto mėgėjus. Juk jau pavasaris, gražus, velykinis — Priskelimo laikotarpis: tai nusimeskime savo kailinius, pajuskime gaivalingo pavasario vėjo tvaiką, prisikelkime iš miego! Iki pasimatymo Toronte balandžio mėn. 27 — 28 d. d.

LIETUVIAI — MAROONS 2:2

Pereitą sekmadienį Čikagos liet. futbolo klubo I-ji vienuolikė "National Soccer" lygos pirmos divizionijos pirmenybių susitikime pelnė vieną tašką, sužaidusi lygiomis — 2:2 su italų Maroons futbolininkais.

Rungtynės buvo labai kietos ir temperamentingi italai karts nuo karto pasiūsdavo esą bokso ringe ir pavartodavo kumščias. Teisėjas, matomai prisibijodamas karštų italų, jiems buvo gerokai nuolaidus. Šiaip dauguma italų pasirodė tikrai nesportiški ir jiems gynygo sporto jausmas buvo tikrai svetimas.

Visi įvarčiai krito antrame kėlinyje, kurių seriją pradėjo mūsiečiai. Vėliau italai išlygino ir padarė 2:1. 7-toje minutėje prieš rungtynių pabaigą, J. Kaunas įdūrė 2:2.

Antroji lietuvių komanda, žaidusi Marquette parke, išplėšė užtikrintą — 2:0 laimėjimą prieš vokiečių Wanderers "B". Jaunių vie nuoliki Winemac stadione turėjo pasiduoti vokiečių Schwaben komandai 3:0.

ATVYKSTA

KAISERSLAUTERN KOMANDA

Garsioji Vokietijos Kaiserslautern komanda netrukus pradeda gastroles Amerikoje ir gegužės m. 12 d. žais Čikagoje prieš vietos futbolo rinktinę. Jos eilėse yra 3 valstybinės rinktinės žaidėjai — Fritz Walter, Ottmar Walter, Horst Eckel, Werner Liebrich ir Werner Kohlmeier. Rungtynės įvyks Hanson parko stadione — prieš Fullerton ir Central gatvių.

SPORTAS NEW YORKE

Balandžio mėn. 6 d. New York'e lankėsi Montrelio Taurų krepšininkai, kurie čia rungsis su vietos lietuvių Atletų Klubu. Laimėtojai išėjo šeimininkai, įveikę tauriečius 69:42 (31:22). Taškai: Brooklyn LAK: Kilzius — 24, Vyšnius — 15, Bačiūskas — 10, Daukša — 8, Cilcius — 6, Keskonis — 4, Šlepetytis — 2; Montrelio Tauras: Sintus — 17, Otto — 12, Piečaitis — 7, Gražys — 4, Vilimas — 2.

— Lietuvių SK futbolininkai DAFB aukštosios lygos pirmenybėse, per paskutines tris rungtynes pelnė 3 pergales. Jie sumušė Newarką 2:0, Eintracht — 2:1 ir Swiss FC — 2:1. Po 17 žaidimų jie stovi V-je vietoje (iš 10 kom.) su 7 laimėjimais, 6 pralaim. ir 4 lygiomis. Jau yra belikęs tik 1 susitikimas (prieš Elizabeth SC).

ARS-FOTO STUDIJA

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill. daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus. Aprūpina gera filmine medžiaga.

LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS

1957 BUICKAS Tik \$2,595.00

Dynaflow, Radio, Apšildymas, Baltos Padangos
Lietuviškoje Prekyboje—MILDA BUICK, Inc.
907 W. 35th St., Chicago 9, Ill. LA 3-2022

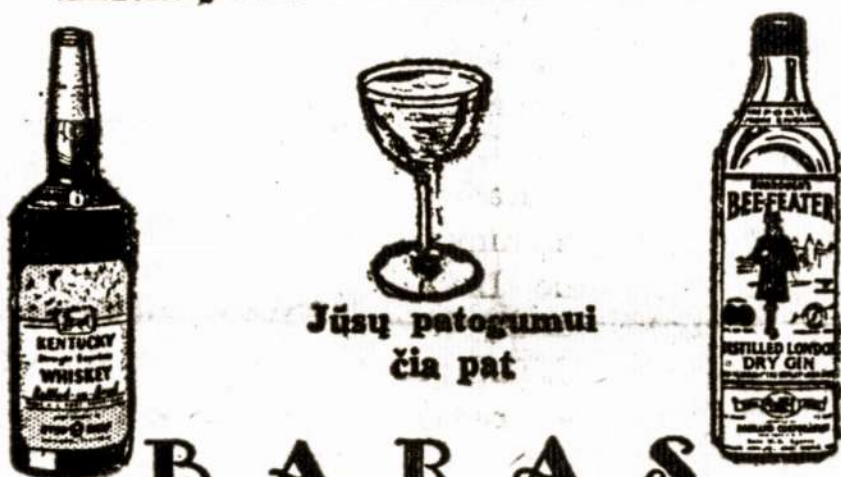
LIETUVIŲ AUDITORIJA

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133-37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172

POKYLIAMS KONCERTAMS VESTUVEMS **4 Salės**

Moderniškai įrengtos VIRTUVĖS (su maistu ar be maisto) išnuomojamos neaukštomis kainomis.

BARAS

Jaukus putojančių taurių pavėsis ir žavi muzika.

Didelis pasirinkimas įvairių vietos ir užsienio firmų LAIKRODŽIŲ ir BRANGENYBIŲ

Sąžiningas taisymas už žemas kainas. Mes rekomenduojame "EGLIN" laikrodžius.

A. R. JUNEVIČIUS ir SŪNUS,

YA. 7-8266
3317 So. Halsted St.

ELGIN

Only watch with DURAPOWER MAINSPRING*

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

Aidara: pirmadienį nuo 12 iki 8, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 8. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI

ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SĄŽINGAS PATAKNAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEZIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUJ IRANIAI KAIP PATYS SUNKVEZIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI ERA APDRAUSTI — INSAURINTI.

JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill. Tel.: WAIBrook 5-9209

Jonas Kanis

Maloniai kviečia

atsilankyti!

Ben Star QUALITY FASHIONS

4630-32 S. ASHLAND AVE.

Naujausios mados, pavasariinių ir vasarinių, geriausias vilnos

VYRIŠKŲ RŪBŲ KRAUTUVĖ.

Chicago's Smartest Styles for Men and Women

4630-32 S. ASHLAND AVE. Yards 7-3900
Open Mon. & Thurs. Noon 'til 9 P.M.; Other Days 9:30 to 5:30

FIGIAU, NEGU KUR KITUR.

NUOLATINIS ISPARDAVIMAS

VYRAMS, MOTERIMS ir vaikams drabužių ir baltinių, antklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir kita.

JOSEPH DRY GOODS STORE
3218 So. HALSTED ST.

BALDŲ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ saugus, greitas, tvarkingas ir nebrangus

PERKRAUSTYMAS

Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicago kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera apdrauda.

Antanas Vilimas

3415 So. Lituanica Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: FRontier 6-1882.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS

Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir L. L. MOBILGAS benzinas, Fire-tone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.

1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136
M. CESAS, patyręs automobilių specialistas

LIUDĖSIO VALANDŲ

Seskite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-9600 — 7-9601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse: gausime koplyčią artiau Jūsų namų.

ĮVAIRŲ PATAISYMAI IR DAŽYMAS

NAUJŲ NAMŲ STATYBA

LIUDAS TAUJENIS

6828 S. Maplewood Ave.

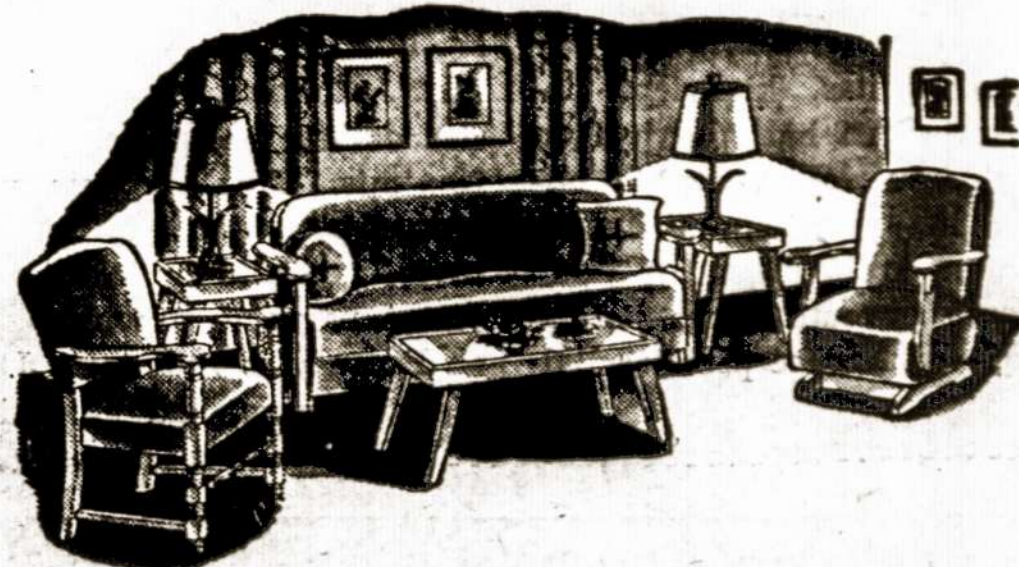
Tel.: HE. 4-5848

WALTER SASNAUSKAS

2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.
Tel.: GROvehill 6-8402.

State naujus namus pagal turti ir planus.

Atlieka įvairius remonto darbus.

Moderniausias baldus, naujausias televizijos aparatus žinomiau šių firmų įvairias kromis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirkite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje

ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.

2310 West Roosevelt (12th St.). Tel.: SEeley 3-4711

Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR

Sinclair GAZOLINO STOTIS

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.

A. STANEVIČIUS

Garažo tel.: REpublic 7-9842 Namų: WAIBrook 5-5934

2641 West 71 Street

KĄ JIE DIRBA

"MARGUČIO" 30 M. SUKAKTIS

— Spalių mėn. 27 dieną Hilton viešbutyje, Čikagoje, bus tinkamai atžymėta MARGUČIO 30 metų sukaktis. Yra numatyta, kad vien programą išpildys 100 žmonių. — Minint šią garbingą "Margučio" sukaktį, be abejo, nebūs galima tytomis praėti pro a. a. Antaną Vanagaitį, šio žurnalo įsteigėją bei dabartinį jo vairininkus.

BIRUTININKŲ KONCERTAS

Balandžio 27 d., D. L. Kunigaikštienės Birutės Draugijos Čikagos skyrius ruošia koncertą — balių, Western Ballroom salėje — 3504 So. Western Ave. Pradžią — 8 val. vak. Programoje dalyvauja garsioji išraiškos šokių šokėja Jonė Kvietytė, atvykstanti iš Kanados. Šokiams gros Akelio orkestras.

"DAINA" STATO OPERETĖ

Gegužės 12 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje "Dainavos" ansambliu, vadovaujamas muz. Stepo Sodeikos, stato St. Šimkaus operetę "Iševiai", kurią kiek dabartiniam laikui pritaikė Al. Mackus. Režisuoja Alg. Dikinis.

— Vinco Krėvės Vardo Literatūrinei Premijai, kurią Lietuvos Akademinis Sambūris Montrealyje numato įteikti š. m. gegužės m. už 1955 — 56 m. išleistą lietuvių grožinės literatūros veikalą, skirti sudaryta sekti juri komisija: Birutė Pūkelevičiūtė (Lietuvių Rašytojų Draugijos atstovė), Jonas Kardelis (Kanados Lietuvių Bendruomenės Montreale apylinkės atstovas), dr. Henrikas Nagys, Birutė Cipliauskaitė, Kazys Veselka (Lietuvių Akademinio Sambūrio atstovai).

Lietuvių Akademinio Sambūris Montrealyje

— Broklyno LAK krepšinininkai laimėjo I vietą Waterbury praves-tose 1957 m. Rytų Apygardos vyrų krepšinio pirmenybėse. LAK sutvarkė Hartfordo Rytų 67:48 ir Waterburio Gintarų 77:63. Jau-nių grupėje Broklyno LAK turė-jo supasuoti Waterburio Gintarui 34:28.

— New Yorko lietuvių SK moterų krepšinio komanda balandžio mėn. 6 d. rungtyniavo su St. Jonh parapijos krepšinininkėmis, kurias sudorėjo 31:16. Už lietuvių koman-dą žaidė: Gintautaitė, Arens, Endriukaiytė, Kapociūnaitė, Jocyte, Kreičaitė ir Zukauskienė.

IS ANTIKOMUNISTINIO FRONTO VEIKLOS

NEW YORKAS. — Antikomu-nistinio Fronto koncertas, kuris įvyko kovo mėn. 24 d. Schwaben Hall, Brooklyn, N. Y., susilaukė didžio pasisekimo. Tame koncerte dalyvavo, pirmą kartą New Yorke, penkių tautų meniniai viene-tai su 100 artistų. Koncertas su-kėlė didį susidomėjimą žiūrovų tarpe. Koncerto metu kalbėjo pre-latas Balkūnas, sveikindamas An-tikomunistinio Fronto veiklą sve-timųjų tarpe.

— Kiekvienas lietuvis turi būti antikomunistas, kiekvienas lie-tuvių veikla turi būti pagrįsta an-tikomunistiniu darbu. Reikia nū-maskuoti lietuvių komunistus, pa-čių lietuvių kultūriniam ir visuo-meniniame gyvenime, nes jie da-ro gėdą, — išsireiškė prelatas Bal-kūnas.

Paprašytas žodį tarti J. Masio-nis, pažymėjo, kad į politiką rei-

— Antikomunistinis Frontas dir-ba realų tautos laisvinimo ir ko-voš prieš komunizmą darbą.

Nutarta realizuoti lietuvišką propagandinę filmą, kovai už tau-tos laisvę ir kovai prieš komuniz-mą.

Prašoma visuomenės prisidėti prie kilnaus lietuviško darbo.

Informacijas suteikia — Filmos Komitetas, 219 E. — 10 Str., — Manhattan, N. Y.

Prancūzų k. kursai, New Yorke

Prancūzų kalbos praktiški kur-sai vyksta šeštadieniais ir sekma-dieniais 6 val. p. p. Sv. Apriški-mo parapijos bažnyčios salėje — Metropolitan Ave., Brooklyn. Už-sirašyti kursų metu arba telefonu AL. 4-5797.

— Ispanijos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.

— Kongreso komisija istyre, kad per pastaruosius 10 metų A-merikojie valgomieji daiktai pa-brango 16%, o ūkininkų pajamos už jų produktus nupulė 14%. — Komisija toliau tyrinės, kas iš to-kio dalykų stovio naudojasi.

— Indianos universitetas Bloom-ingtone, American Folklore So-ciety serijoje išleidžia anglų kal-ba dr. M. Gimbutienės paruostą knygą "Senoji Simbolika Lietu-vių Tautodailėje".

"Vienybės" informacijomis, — Kultūros Fondas buvo svarstęs galimumus prie šios knygoje lei-dimo prisidėti, bet, sako, pasireiškė netikėta opozicija iš kunigų pusės, kadangi autorė savo knygoje yra užakcentavusi, jog mūsų tautodai-lei didelę įtaką turi prieškrikščio-niškoji epocha.

Knyga bus apie 100 puslapių teksto ir apie 160 iliustracijų.

Knygos kaina \$2.50. Knygą ga-lima užsisakyti pas autorę: dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge Street, Boston 32, Mass.

— Lietuvos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.

— Kongreso komisija istyre, kad per pastaruosius 10 metų A-merikojie valgomieji daiktai pa-brango 16%, o ūkininkų pajamos už jų produktus nupulė 14%. — Komisija toliau tyrinės, kas iš to-kio dalykų stovio naudojasi.

— Indianos universitetas Bloom-ingtone, American Folklore So-ciety serijoje išleidžia anglų kal-ba dr. M. Gimbutienės paruostą knygą "Senoji Simbolika Lietu-vių Tautodailėje".

"Vienybės" informacijomis, — Kultūros Fondas buvo svarstęs galimumus prie šios knygoje lei-dimo prisidėti, bet, sako, pasireiškė netikėta opozicija iš kunigų pusės, kadangi autorė savo knygoje yra užakcentavusi, jog mūsų tautodai-lei didelę įtaką turi prieškrikščio-niškoji epocha.

Knyga bus apie 100 puslapių teksto ir apie 160 iliustracijų.

Knygos kaina \$2.50. Knygą ga-lima užsisakyti pas autorę: dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge Street, Boston 32, Mass.

— Lietuvos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.

— Kongreso komisija istyre, kad per pastaruosius 10 metų A-merikojie valgomieji daiktai pa-brango 16%, o ūkininkų pajamos už jų produktus nupulė 14%. — Komisija toliau tyrinės, kas iš to-kio dalykų stovio naudojasi.

— Indianos universitetas Bloom-ingtone, American Folklore So-ciety serijoje išleidžia anglų kal-ba dr. M. Gimbutienės paruostą knygą "Senoji Simbolika Lietu-vių Tautodailėje".

"Vienybės" informacijomis, — Kultūros Fondas buvo svarstęs galimumus prie šios knygoje lei-dimo prisidėti, bet, sako, pasireiškė netikėta opozicija iš kunigų pusės, kadangi autorė savo knygoje yra užakcentavusi, jog mūsų tautodai-lei didelę įtaką turi prieškrikščio-niškoji epocha.

Knyga bus apie 100 puslapių teksto ir apie 160 iliustracijų.

Knygos kaina \$2.50. Knygą ga-lima užsisakyti pas autorę: dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge Street, Boston 32, Mass.

— Lietuvos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.

— Kongreso komisija istyre, kad per pastaruosius 10 metų A-merikojie valgomieji daiktai pa-brango 16%, o ūkininkų pajamos už jų produktus nupulė 14%. — Komisija toliau tyrinės, kas iš to-kio dalykų stovio naudojasi.

— Indianos universitetas Bloom-ingtone, American Folklore So-ciety serijoje išleidžia anglų kal-ba dr. M. Gimbutienės paruostą knygą "Senoji Simbolika Lietu-vių Tautodailėje".

"Vienybės" informacijomis, — Kultūros Fondas buvo svarstęs galimumus prie šios knygoje lei-dimo prisidėti, bet, sako, pasireiškė netikėta opozicija iš kunigų pusės, kadangi autorė savo knygoje yra užakcentavusi, jog mūsų tautodai-lei didelę įtaką turi prieškrikščio-niškoji epocha.

Knyga bus apie 100 puslapių teksto ir apie 160 iliustracijų.

Knygos kaina \$2.50. Knygą ga-lima užsisakyti pas autorę: dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge Street, Boston 32, Mass.

— Lietuvos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.

— Kongreso komisija istyre, kad per pastaruosius 10 metų A-merikojie valgomieji daiktai pa-brango 16%, o ūkininkų pajamos už jų produktus nupulė 14%. — Komisija toliau tyrinės, kas iš to-kio dalykų stovio naudojasi.

— Indianos universitetas Bloom-ingtone, American Folklore So-ciety serijoje išleidžia anglų kal-ba dr. M. Gimbutienės paruostą knygą "Senoji Simbolika Lietu-vių Tautodailėje".

"Vienybės" informacijomis, — Kultūros Fondas buvo svarstęs galimumus prie šios knygoje lei-dimo prisidėti, bet, sako, pasireiškė netikėta opozicija iš kunigų pusės, kadangi autorė savo knygoje yra užakcentavusi, jog mūsų tautodai-lei didelę įtaką turi prieškrikščio-niškoji epocha.

Knyga bus apie 100 puslapių teksto ir apie 160 iliustracijų.

Knygos kaina \$2.50. Knygą ga-lima užsisakyti pas autorę: dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge Street, Boston 32, Mass.

— Lietuvos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.

— Kongreso komisija istyre, kad per pastaruosius 10 metų A-merikojie valgomieji daiktai pa-brango 16%, o ūkininkų pajamos už jų produktus nupulė 14%. — Komisija toliau tyrinės, kas iš to-kio dalykų stovio naudojasi.

— Indianos universitetas Bloom-ingtone, American Folklore So-ciety serijoje išleidžia anglų kal-ba dr. M. Gimbutienės paruostą knygą "Senoji Simbolika Lietu-vių Tautodailėje".

"Vienybės" informacijomis, — Kultūros Fondas buvo svarstęs galimumus prie šios knygoje lei-dimo prisidėti, bet, sako, pasireiškė netikėta opozicija iš kunigų pusės, kadangi autorė savo knygoje yra užakcentavusi, jog mūsų tautodai-lei didelę įtaką turi prieškrikščio-niškoji epocha.

Knyga bus apie 100 puslapių teksto ir apie 160 iliustracijų.

Knygos kaina \$2.50. Knygą ga-lima užsisakyti pas autorę: dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge Street, Boston 32, Mass.

— Lietuvos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

Koncertas praėjo su gyva, Pa-baltietiška dvasia. Daug prie to koncerto surengimo prisidėjo ne-nuilstama visuomenės darbuotoja ir Antikomunistinio Fronto pirmi-ninkė p-lė Liuda Mikulskytė, drau-gė su Ign. Povilaičiu.

PAMINKLAS LIETUVAI

Antikomunistinis Frontas dir-ba realų tautos laisvinimo ir ko-voš prieš komunizmą darbą. Nutarta realizuoti lietuvišką propagandinę filmą, kovai už tau-tos laisvę ir kovai prieš komuniz-mą.

Prašoma visuomenės prisidėti prie kilnaus lietuviško darbo.

Informacijas suteikia — Filmos Komitetas, 219 E. — 10 Str., — Manhattan, N. Y.

Prancūzų k. kursai, New Yorke

Prancūzų kalbos praktiški kur-sai vyksta šeštadieniais ir sekma-dieniais 6 val. p. p. Sv. Apriški-mo parapijos bažnyčios salėje — Metropolitan Ave., Brooklyn. Už-sirašyti kursų metu arba telefonu AL. 4-5797.

— Ispanijos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.

— Kongreso komisija istyre, kad per pastaruosius 10 metų A-merikojie valgomieji daiktai pa-brango 16%, o ūkininkų pajamos už jų produktus nupulė 14%. — Komisija toliau tyrinės, kas iš to-kio dalykų stovio naudojasi.

— Indianos universitetas Bloom-ingtone, American Folklore So-ciety serijoje išleidžia anglų kal-ba dr. M. Gimbutienės paruostą knygą "Senoji Simbolika Lietu-vių Tautodailėje".

"Vienybės" informacijomis, — Kultūros Fondas buvo svarstęs galimumus prie šios knygoje lei-dimo prisidėti, bet, sako, pasireiškė netikėta opozicija iš kunigų pusės, kadangi autorė savo knygoje yra užakcentavusi, jog mūsų tautodai-lei didelę įtaką turi prieškrikščio-niškoji epocha.

Knyga bus apie 100 puslapių teksto ir apie 160 iliustracijų.

Knygos kaina \$2.50. Knygą ga-lima užsisakyti pas autorę: dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge Street, Boston 32, Mass.

— Lietuvos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.

— Kongreso komisija istyre, kad per pastaruosius 10 metų A-merikojie valgomieji daiktai pa-brango 16%, o ūkininkų pajamos už jų produktus nupulė 14%. — Komisija toliau tyrinės, kas iš to-kio dalykų stovio naudojasi.

— Indianos universitetas Bloom-ingtone, American Folklore So-ciety serijoje išleidžia anglų kal-ba dr. M. Gimbutienės paruostą knygą "Senoji Simbolika Lietu-vių Tautodailėje".

"Vienybės" informacijomis, — Kultūros Fondas buvo svarstęs galimumus prie šios knygoje lei-dimo prisidėti, bet, sako, pasireiškė netikėta opozicija iš kunigų pusės, kadangi autorė savo knygoje yra užakcentavusi, jog mūsų tautodai-lei didelę įtaką turi prieškrikščio-niškoji epocha.

Knyga bus apie 100 puslapių teksto ir apie 160 iliustracijų.

Knygos kaina \$2.50. Knygą ga-lima užsisakyti pas autorę: dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge Street, Boston 32, Mass.

— Lietuvos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.

— Kongreso komisija istyre, kad per pastaruosius 10 metų A-merikojie valgomieji daiktai pa-brango 16%, o ūkininkų pajamos už jų produktus nupulė 14%. — Komisija toliau tyrinės, kas iš to-kio dalykų stovio naudojasi.

— Indianos universitetas Bloom-ingtone, American Folklore So-ciety serijoje išleidžia anglų kal-ba dr. M. Gimbutienės paruostą knygą "Senoji Simbolika Lietu-vių Tautodailėje".

"Vienybės" informacijomis, — Kultūros Fondas buvo svarstęs galimumus prie šios knygoje lei-dimo prisidėti, bet, sako, pasireiškė netikėta opozicija iš kunigų pusės, kadangi autorė savo knygoje yra užakcentavusi, jog mūsų tautodai-lei didelę įtaką turi prieškrikščio-niškoji epocha.

Knyga bus apie 100 puslapių teksto ir apie 160 iliustracijų.

Knygos kaina \$2.50. Knygą ga-lima užsisakyti pas autorę: dr. M. Gimbutienė, 4 Rutledge Street, Boston 32, Mass.

— Lietuvos diktatorius Fran-co esąs linkęs formaliai įstoti į Eu-ropos gynybos organizaciją — Na-to. Linkęs sutikti, kad penkios Ispanijos divizijos būtų pavestos Nato vadovybei. Už tai tikisi gau-senės paramos iš Amerikos.

— Amerikos valdžios apskai-čiavimu, šiais laikais mokslas A-merikoj atseina dvigubai brangiau, negu 1939 metais. Dabar mo-kslas viešose kolegijose per metus atseina po 1.500 dol., o privatine-se kolegijose net po 2.000 dol. To-liau tyrinėjimai parodo, kad 41% studentų yra tėvų ar giminių už-laikomi, 29% eina savo santau-po-mis, o 17% studentų eina moks-lus patys užsidirbdami. Kiti gau-na paramą iš tam tikrų studen-tams šelpti organizacijų, dar kiti gauna valdžios paramą, kaip ka-ro veteranai, dar kiti — užsitrau-kia paskolas.

— Illinois valstybės legislatū-ra Springfielde svarsto įstatymą, kuriuo būtų skaudžiai baudžiami tie, kurie per telefoną koliojasi. Tokiems numatoma pinigine bau-smė 300 dol. arba 6 mėnesiai ka-lėjimo, arba taikomos abi baus-mės.